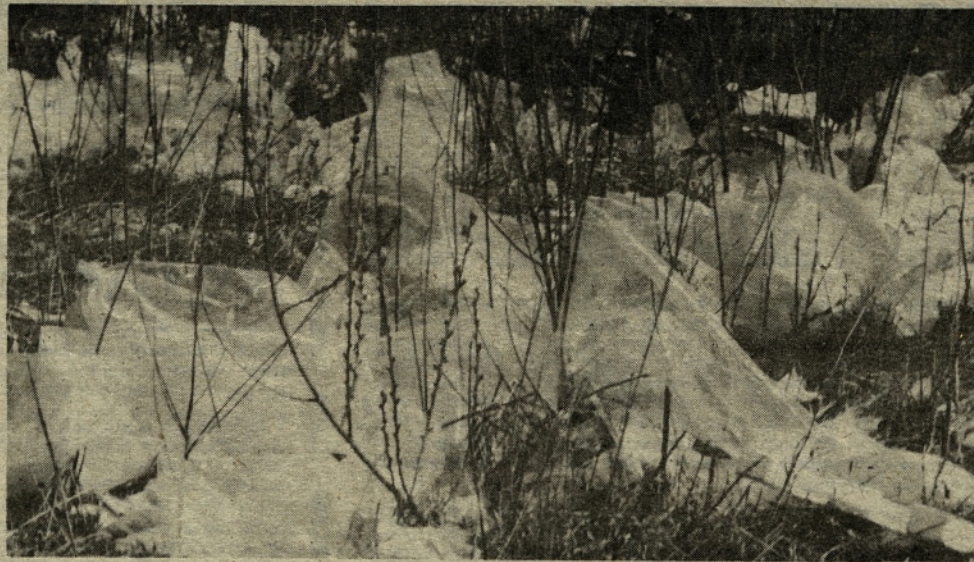

KOPIRICA
 SVARDA, KARCEL
 V OFT. 3

Čisto okolje — skupna dolžnost

V januarski številki Savinjskega občana smo objavili poziv občinskega inšpektorata in Podjetja za urejanje voda Nivo Celje — TOZD vodno gospodarstvo Rečno nadzorna služba, da morajo lastniki in upravitelji zemljišč ob potokih in jarkih ob porečju Savinje očistiti struge potokov in jarkov. Ker se je nabralo zopet veliko odpadkov, bo potrebna velika akcija, v kateri ne bodo, kot običajno, sodelovali le učenci osnovnih šol in ribiči, sicer ne bo mogoče temeljito opraviti te naloge. Predvsem pa bi bilo prav, da bi vsi tisti, ki neodgovorno odlagajo odpadke v struge in jarke, končno spoznali kako neodgovorno je njihovo početje. Ker teh ni malo, velja poziv prav njim, da se vključijo v akcijo, ker bodo le tako spremenili odnos do nezdravega okolja, ki nas vedno bolj ogroža. Želimo torej, da bi bilo takšnih posnetkov v bodoče čim manj.

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1985

1119851159,3

COBISS

Leto VIII
 Številka 3
 Marec 1985

SAVINJSKI OBČAN

«SAVINJSKI OBČAN» izdaja Občinska konferenca SZDL Žalec

Uredniški odbor: Venčeslav Satler (glavni urednik), Janez Krolfič (odgovorni urednik), člani: Marjan Golob, Jože Golič, Franc Izlakar, Vera Kalčič, Jernej Koštomaj, Cveta Mikuž, Kristjan Markovič, Mojca Nahtigal, Irena Terlav, Breda Verstopšek in Milan Zolnir.

Novinarki: Irena Jelen, Marjana Matijec-Natek.
 Tajnica in vodja dopisništva: Vladka Cerovšek
 Lektorica: Anka Krčmar

Naslov uredništva: Žalec, Ulica heroja Staneta 1, telefon 710-671

Grafična priprava: Savinjski občan

Tisk: ČGP VEČER Maribor

Naklada: 11.000 izvodov

Po sklepu Republiškega sekretariata za informiranje, št. 421-1/72, je časopis Savinjski občan oproščen prometnega davka.

Večji izvoz, porast obresti, manjši fizični obseg proizvodnje

To so le nekatere ugotovitve, ki izhajajo iz ocene gospodarjenja gospodarstva žalske občine za preteklo leto. Sicer pa si je gospodarstvo prizadevalo uresničiti cilje, ki so temeljili na povečanju izvoza še zlasti na konvertibilno tržišče, rasti proizvodnje, učinkovitejšem gospodarjenju in nadaljnji krepitvi reproduktivne sposobnosti, dolgoročni sanaciji virov obratnih sredstev, povečanju proizvodnje hrane, hitrejšem razvoju malega gospodarstva in usklajenem gibanju vseh oblik porabe. Rezultati so na nekaterih področjih zelo dobri, preseneča pa padec fizičnega obsega proizvodnje, zaskrbljuje pa tudi več kot podvojen porast sredstev za obresti. Ob zaključku redakcije razprave še niso bile zaključene, zato tudi ni mogoče zapisati sprejetih stališč in sklepov.

Ugodna gibanja na področju mednarodne menjave so se nadaljevala tudi v preteklem letu. Tako se je skupni izvoz v primerjavi z letom 1983 povečal za 16 odstotkov kar je za en odstotek več kot je bilo planirano v resoluciji. Za primerjavo v celjski regiji je bil izvoz večji za 9 odstotkov, SRS in SFRJ pa za 6 odstotkov. Nad resolucijskimi cilji, 20 odstotkov, pa se je povečal izvoz na konvertibilno tržišče, ki je bil večji kar za 34 odstotkov. Tako predstavlja v regiji delež izvoza občine Žalec 20 odstotkov, na konvertibilno tržišče pa 21 odstotkov. Uvoz se je povečal za devet odstotkov, kar 88 odstotkov pred-

stavlja uvoz repromateriala in le 12 odstotkov oprema, kar je vsekakor zaskrbljujoče glede na iztrošenost in zastarelost le te. Stopnja pokritja skupnega uvoza z izvozom znaša v občini 185, v regiji 134, SRS 103 in SFRJ 85 in se iz obdobja v obdobje povečuje.

Ob upoštevanju porasta cen industrijskih izdelkov pri proizvajalcih znaša realna rast dohodka pet odstotkov, kar je dva odstotka več kot je bilo planirano v resoluciji, realna rast družbenega proizvoda je bila tri odstotka. Prav za toliko pa je bila manjša industrijska proizvodnja, čeprav je bila v resoluciji predvidena tri odstotna rast. Za

obresti je bilo v preteklem letu porabljenih več kot dve milijardi din, kar pomeni indeks 259 in predstavlja 15 odstotkov dohodka, zaskrbljujoč pa je nenehen porast kratkoročnih kreditov.

Na pogoje gospodarjenja so v veliki meri vplivale med drugim tudi cene. Tako je dinamika celotnega prihodka ob visoki rasti nerealiziranih prihodkov in upadanju fizičnega obsega proizvodnje v preteklem letu padala iz obdobja v obdobje. Zanimivo je, da so, za razliko od preteklih let, porabljena sredstva za en odstotek manjša od celotnega prihodka. To velja še posebej za kmetijstvo in ribištvo, obrt in stanovanjsko komunalno

dejavnost, medtem ko beleži največjo rast stroškov gradbeništvo.

Število zaposlenih na osnovi ur se je povečalo za šest odstotkov, na kar so vplivale tudi nove investicije.

V primerjavi s preteklim letom so se povečale tudi izgube; Aero TOZD Kemija Sempeter in Ingrad TOZD Gradbena operativa Žalec sta jih ustvarili 72 milijonov din, izgubo pa sta pokrili iz sredstev rezerv DO.

V strukturi investicij je bilo 92 odstotkov sredstev namenjenih za gospodarske naložbe, osem odstotkov pa za negospodarske investicije.

jk

Nekateri kazalci uspešnosti poslovanja:

celotni prihodek	51.786.934	166 %
porabljena sredstva	37.344.536	165 %
dohodek	14.442.359	169 %
čisti dohodek	7.806.372	154 %
amortizacija-pospešena	739.016	223 %
akumulacija sredstva za reprodukcijo	2.789.103	177 %
rentabilnost	4.219.021	160 %
ekonomičnost	7,34	91 %
	139	101 %

BO V ZBORIH OBČINSKE SKUPŠČINE MANJ DELEGATOV?

Priprave na volitve ter ocena obravnave rezultatov gospodarjenja v organizacijah združenega dela — to sta bili temi, ki sta vzbudili največ zanimanja članov predsedstva občinskega sindikalnega sveta na seji v začetku marca.

Ko so se pogovarjali o pripravah na volitve prihodnje leto, so obravnavali zlasti kadrovske usmeritve za evidentiranje možnih kandidatov ter sestavo delegacij in volilne okolišče. Največ časa pa so posvetili pobudi, da bi zmanjšali število delegatov v zborih občinske skupščine. Zbor združenega dela, ki zdaj šteje 52 delegatov, naj bi jih odslej imel 40, zbor krajevnih skupnosti 20 namesto sedanjih 30; največ nejasnosti pa je zaenkrat še okrog družbenopolitičnega zbora, ki trenutno šteje 30 delegatov. Sindikalisti so predlagali takole: zbor združenega dela 40 delegatov, o zboru krajevnih skupnosti naj odločajo v socialistični zvezi, v družbenopolitični zbor pa predlagajo 24 delegatov. Sindikat ima sedaj v tem zboru 9 delegatskih mest, po novem pa naj bi jih torej imel 7. Vse ostale družbenopolitične organizacije naj po mnenju članov predsedstva sindikata prav tako ustrezno zmanjšajo število svojih delegatov.

V nadaljevanju so ocenili še letošnjo obravnavo rezultatov gospodarjenja. Ugotavljali so, da so obravnave potekale tako kot so se dogovorili in skladno s posebnim opomnikom, ki so ga pripravili v občinskem sindikalnem svetu. V marsikaterih sredinah pa so tožili zaradi preskopo odmerjenega časa. Še posebej so na tokratni seji kritično ocenili tiste osnovne organizacije sindikata, ki niso organizirale obravnave rezultatov gospodarjenja. Sindikat bi namreč moral biti nosilec obravnave, v nekaterih organizacijah združenega dela pa so bili nosilci člani Zveze komunistov in v enem primeru celo mladinci.

Irena Jelen

Matjaž Debelak:

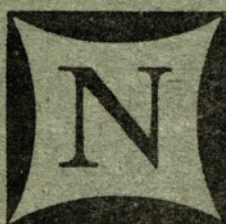
Rekorder s 185 m

Matjaž Debelak je z novim državnim rekordom, ki ga je postavil na 8. svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih, postal junak Planice, ljubljene mladine in se tako vpisal v zgodovino skakalnega športa z zlatimi črkami kot tretji skakalec vseh časov s šestimi daljavo.

»Državni rekord prerojenega Matjaža Debelaka iz Braslovč, sicer pa člana Ilirije Ljubljana, je samo še okras več k popolnemu uspehu prireditve, ki zasluži priznanje in občudovanje,« je zapisal nekdanji znani skakalec Oto Giacomelli. Trener državne reprezentance pa je izjavil, da je treba Matjažu čestitati prav zaradi vztrajnosti, saj je lanska poškodba skoraj ogrozila njegovo kariero. »Vedeli smo, da je Matjaž eden naših velikih upov, nismo pa pričakovali, da je v takšni formi,« je dejal Danilo Pudgar. Iz teh besed lahko dobimo odgovor na vprašanje, zakaj Matjaž ni bil v ekipi za prvenstvo. Sicer pa je bilo bolje, da je skakal kot predskakalec, saj je pomemben predvsem državni rekord. To nam je povedal tudi Matjaž, ko sem se z njim pogovarjal. O rekordnem skoku je povedal naslednje: »Pri tem skoku sem prišel visoko nad hrbtišče skakalnice in se v tistem hipu ustrašil. Toda hitrost na mostu je bila tolikšna, da me je neslo daleč. Če se ne bi pred doskokom ponovno ustrašil, bi lahko potegnil še nekaj metrov dlje. Sedaj sem prezadovoljen in presrečen, saj sem doslej svoj najdaljši skok izboljšal kar za 58 m. Sicer pa pri skoku ni bilo vzgonskega vetra, kar pomeni, da so bili pogoji povsem normalni, le nalet je bil nekoliko daljši. Zasluge za ta uspeh imajo moji dosedanji trenerji, letos pa sem največ treniral na braslovški skakalnici,« je pripovedoval Matjaž in želel, da še zapišemo, da je njegova največja želja plastika v Braslovčah, ki je pogoj za nadaljnji razvoj in uspehe skakalcev iz Braslovč. Matjažu za ta uspeh, Jožetu Verdžu prav tako predskakalcu v Planici, in vsem, delavcem smučarskega kluba Braslovče-Andraž v imenu uredništva in bralcev iskrene čestitke. Mnogi so nam v teh dneh naročili, da naj zapišemo, da smo na fante iz Braslovč ponosni. Vse, ki želijo čestitati junakom iz Braslovč, vabimo na srečanje v petek, 5. aprila ob 19. uri, ki bo v telovadnici osnovnošolskega centra Žalec.

jk

VELEBLAGOVNICA

ŽALEC

Marca in aprila je zadnji čas za sajenje.

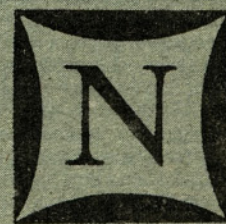
V NAMI smo za vrtničarje zato pripravili semena, čebulice vrtnih cvetlic, gnojila, zemljo, cvetlična korita, drobno vrtnarsko orodje in manjše kmetijske stroje.

V NAMI vam že lahko ponudimo pestro izbiro spomladanskih oblačil in obutve za vso družino.

nama

Vabimo vas,
 da nas
 obiščete.

PRODAJNI CENTER

LEVEC

To stran posvečamo kmetijstvu

Največ denarja za pospeševanje prireje mleka in mesa

Kmetijci v žalski občini so lani proizvedli trinajst milijonov litrov mleka in sicer se je prireja mleka pri kooperantih povečala za trinajst odstotkov, v družbenem sektorju pa le za štiri. Prav tako pa se je povečala prireja mladega pisanega goveda in je bila milijon sedemsto kilogramov v zasebnem sektorju in v družbenem 153 ton, kar je več kot polovica več od preteklega leta. Prireja mesa in mleka se je lani povečala kljub neugodnim cenovnim razmerjem, ki so jih delno reševali s premiranjem in regresiranjem, so menili na seji sklada za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane v občini. Tako je imela žalska občina lani okoli devet milijonov litrov tržnih presežkov pri proizvodnji mleka in okoli 700 tisoč kilogramov govejega mesa.

Poleg omenjenih se je lani povečala še prireja pisanega prašičev, pšenice, zelja in hmelja. Za pet odstotkov pa je bila manjša vzreja piščancev, ki je bila nad tri tisoč petsto ton, in konzumnih jajc.

Za pospeševanje kmetijske proizvodnje v občini so lani iz sklada za intervencije v kmetijstvu namenili nad 44 milijonov dinarjev, okoli pet milijonov pa bodo še izplačali, ko bodo dobili poročila o opravljenih nalozah. V skladu so lani zbrali 37

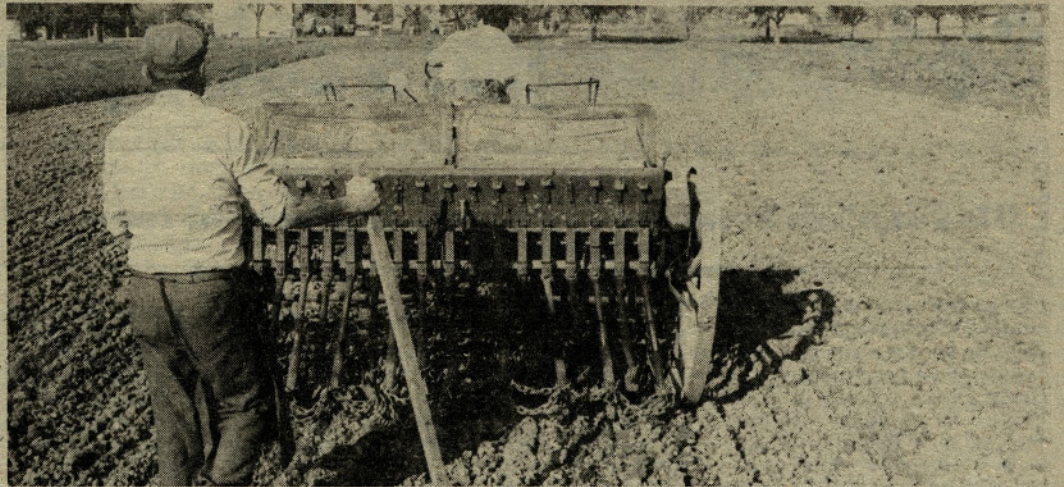
milijonov dinarjev, ki se zbirajo iz osebnih dohodkov, kar je tri odstotke več, kot so predvidevali. Največ denarja so lani namenili za povečanje staleža krav, premiranje pisanja telet, pospeševanje kmetijske proizvodnje v hribovitem področju in za sofinanciranje kmetijske pospeševalne službe. Lani so namreč pospeševali proizvodnjo skoraj pri dva tisoč kmetih kooperantih.

Letos bo sklad za intervencije v

kmetijstvu razpolagal z osemsetimi milijoni dinarjev. Za povečanje števila krav bodo namenili štiri milijone dinarjev. Za nižinsko območje bodo znašale premije dvajset tisoč dinarjev, za višinska pa štirideset tisoč. Rejcem bo pripadalo dvanajst dinarjev premije za kilogram pisanega goveda in tistim na višinskih področjih 24 dinarjev za kilogram. Za proizvodnjo mleka pa bodo letos proizvajalci dobili iz sklada tri dinarje premije za višinska območja, prav toliko družbeni obrati in hlevske skupnosti, združeni kmetje iz nižinskih območij pa dinar premije po litru mleka.

Denar iz sklada bodo namenili še za pospeševanje hribovskega kmetijstva, za sofinanciranje makro poiskusa s koruzo, za zavarovanje plemenskih krav in sofinanciranje agromelioracij.

Marjana Natek

Delo na poljih se je začelo

Posejali bomo največ koruze za krmo

Letošnja zima se ni in ni hotela posloviti. Vse dolgo se je oklepala nizkih temperatur, tako da so bili kmetje prisiljeni odlagati s prvimi deli na poljih. Zakasnilo se je tudi pripravljavanje hmeljišč, kot je priprava odorov, osnovnega gnojenja, odkop drogov in čiščenje omrežja. Delno v jeseni, nekaj pa že letos so obnovili nad sto petdeset hektarjev hmeljskih žičnic. Po predvidenih naj bi se obrezovanje hmelja začelo že prve dni aprila, da pa bodo vsa dela pravočasno opravili, bodo kmetijci letos potrebovali več sezonske delovne sile.

Letošnja pomlad bodo kmetijci posejali največ koruze za silažo. Tako bodo na družbenih posestvih s to kulturo posejali okoli 430 hektarjev, kmetje pa na okoli 1200 hektarjih. Da bi imeli v silosih čimveč domače krme, so lani v delovni organizaciji Kmetijstvo Zalec delno spremenili setveni plan. Zato so posejali le 130 hektarjev pšenice, osemštirideset hektarjev pa so posejali z

ječmenom. Tako bodo te površine takorekoč dvakrat izkoristili, saj bodo na strniščih posejali travno deteljno mešanico ali pa silažno koruzo. Na teh poznejših posevkih si obetajo okoli sedemdeset odstotkov normalnega pridelka.

Kmetijske preskrbe so se letos dobro oskrbele s semensko koruzo, in jo bodo kmetom prodale okoli trideset ton. Za kilogram le-te pa bodo

kmetje odšteli od 400 do 500 dinarjev. Vsem, ki imajo z zadnjo sklenjeno pogodbo o prireji mesa ali mleka, pa bo zadnjo priznala še 100 dinarjev regresa.

Za spomladansko setev je zadruga že prodala nad 3500 ton mineralnih gnojil. Kljub temu da so posamezna gnojila tudi nad šestdeset odstotkov dražja, se poraba ni zmanjšala, kot trdi tehnologinja za rastlinsko proizvodnjo na zadrugi Martina Krajnc.

Zadnje dni marca bodo začeli sklepati pogodbe za proizvodnjo zelja, buč in kumaric. Savinjski kmetje naj bi letos pridelali okoli osem sto ton zemlja, sedemdeset ton kumar in okoli dvajset ton buč.

Marjana Natek

IZGUBE NA DRUŽBENIH FARMAH SE VEČAJO

Kljub lanski rekordni letini hmelja in nič slabšim rezultatom pri ostali kmetijski proizvodnji so v delovni organizaciji Kmetijstvo Zalec dosegli slabe finančne rezultate. Na dosežke v proizvodnji bi bili lahko upravičeno zelo ponosni. V razmerah, kakršne so v našem kmetijstvu, pa so s hmeljsko proizvodnjo komaj pokrili petindevetdeset milijonov dinarjev izgube, ki so jo imeli v govedorejski in mlekarski proizvodnji. Cene materialov, ki jih potrebujejo za vsakdanje delo, so se povisale kar za dvakrat, kmetijskim proizvodom pa le za polovico. Vse več denarja pa jim požrejo visoke obresti, saj so lani plačali dvestosedemdeset milijonov dinarjev in je to skoraj štirikrat več kot leto prej.

Po besedah direktorja Kmetijstva Zalec Edija Omladiča morajo vlagati denar leto prej, preden lahko tržišču ponudijo meso in mleko. Kmetijstvo ni panoga, ki bi lahko kaj naredila in nato še vroče prodala naprej in se zato vložil denar ne

obrne niti enkrat letno. V kmetijstvu je koeficient obračanja le 0,70. Pri štiridesetodstotni meri pa cena denarja požre skoraj sedemdeset odstotkov dohodka.

Prireja mesa in mleka v tej organizaciji je večja od slovenskega poprečja na družbenih farmah. Od krave molznice dobijo letno nad pet tisoč petsto litrov mleka. Pri tem pa porabijo skoraj polovico manj močnih krmil kot ostale farme. Na hektoliter mleka imajo, kot je povedal Edi Omladič, kar okoli trideset odstotkov manj živnega dela.

Za sedaj so rdeče številke v živinoreji evidentirane samo v družbenih farmah. Že čez kakšno leto, kot napoveduje Edi Omladič, bo podobna situacija tudi pri kooperantih, predvsem pri specializiranih rejcih.

Kmetijci bijejo plat zvona, toda še govorimo o višjih mesa in mleka.

Edi Omladič

Le-to kot pravi Omladič, je posledica manjše porabe, predvsem pa manjšega izvoza. Cene mineralnih gnojil in zaščitnih sredstev rastejo, ko bodo tudi kmetje kmalu izračunali, če že niso, kolikšna proizvodnja se še izplača.

V Kmetijstvu Zalec bodo situacijo najprej reševali tako, da bodo ukiniteli rezo v manjših hlevih, če pa se le nič ne bo obrnilo na bolje, bodo zmanjšali čredo tudi v ostalih.

Krčenje črede pa bi preprečili le, kot je povedal direktor, če bi družbene farme dobile brezobrestni kredit ali bi jim družba zmanjšala delovne obveznosti, ki jih plačujejo iz dohodka.

Marjana Natek

ZDRAVILNA ZELIŠČA

Piše: B. Jagodič

Človek in природа — neločljivo povezana

Rastline so povsod okrog nas; na travnikih, na poljih, v močvirjih, v gozdovih; od morske obale, do najvišjih vrhov. Brez njih si ni mogoče predstavljati življenja, saj so osnova vsem drugim oblikam življenja. So osnovne pridelovalke hrane za človeka in za živali, neprenehoma obnavljajo za življenje potrebni kisik in omogočajo kroženje žive in nežive narave. Spremljajo nas od rojstva do smrti; vedno so z nami.

Predvidevamo, da je na svetu približno pol milijona različnih rastlin, od katerih je več kot polovica semenovk. Zavzemajo veliko prostora, vendar tam, kjer jih ni, tudi človek ne more obstajati. Zato je človek že v svojih zgodnjih začetkih pričel spoznavati, kaj mu daje rastlinstvo. Je vir hrane in pijače, snov za obleko in obutev, gradbeni material, ima pa tudi vrsto drugih uporabnih vrednosti. Torej sta človek in priroda neločljivo povezana s procesi asimilacije in disimilacije. V teh neusahljivih virih vsega pa je človek našel tudi zdravilo. Počasi in z izkušnjami je spoznaval lastnosti posameznih vrst rastlin. Uporabljal jih je za zdravljenje, pa tudi za preprečevanje bolezni.

Skozi stoletja se je nabralo dovolj praktičnih izkušenj, ki so se prenašale iz roda v rod. Pot, po kateri so ljudje pridobivali izkušnje, je bila dolga in težavna. Iz izkušenj so kasneje nastali razni nazori, ki so živi še danes. Eden od njih je tudi verovanje, da je v naravi skrito

zdravilo za vsako bolezen, in da je narava zaznamovala vsako zdravilo in tako pokazala, za katero vrsto bolezni je primerno. To verovanje se je kasneje izkristaliziralo v znak, s katerim narava opozarja na koristnost kake zdravilne rastline. Tako so ljudje že v času pradedne skupnosti spoznali, da se podobno zdravi s podobnim. Ta nazor je kasneje sprejela uradna medicina in ga poimenovala **hemeopatija**. Hkrati pa dela medicina tudi čisto nasprotno: zdravi s tistimi zdravili, ki delujejo proti znakov bolezni. Tako je nastal drugi nazor: **alopatija**.

Z izkušnjo so spoznali tudi to, kako velik pomen ima v zdravljenju sugestija. To so skušali doseči tako, da so rastlinam dajali tista imena, ki so zbudila pri bolnikih prepričanje o zdravilni moči rastline same ali skupaj z drugimi rastlinami. Ni dvoma, da so ti nazori pomagali pri razvrščanju zdravilnih rastlin v razne farmakološke skupine. Menili so, da so zgornji deli stebel in cvetovi primerni za zdravljenje zgornjih delov telesa — glave, srednji za zdravljenje srca in obtočil. Rumeni cvetovi in plodovi naj bi zdravili jetra in žolčnik, vnetne procese pa so zdravili z rastlinami, ki hladijo. Vsem učinkovitim zdravilom so dajali še imena ali simbolične sestavine, ki naj bi sugestivno vplivale na bolnika. Od njih se je ohranilo ime »zmajeva kri« (Sanguis draconis), številna imena rast-

lin pa so že sama vsebovala podatek, kaj naj bi rastlina zdravila. Med ljudmi je ohranjeno polno takih imen: srčnik, ranjak, pljučnik, zobnik, jetrnik, kilovec, zdravilna špajka ipd.

Najstarejša sporočila o rastlinah, ki so jih z uspehom uporabljali pri zdravljenju, smo dobili iz njihove rabe v vsakdanjem življenju. Ena takšnih je strup kurare, ki so ga uporabljali za lov. Vanj so namreč namakali konice puščic in z njim povečali njihovo učinkovitost. Ker se imenuje v grščini puščica toxon, so s to besedo poimenovali strup za puščice, kasneje pa so strupene snovi imenovali toksične.

Podobna rastlina je tudi koka. List te rastline domačini žvečijo in z njim preganjajo občutek lakote in žeje. Znanstveniki so iz teh listov pridobili snov kokain, eno najpomembnejših zdravil proti bolečinam, ki je povrh še narkotik, zdravilo proti slabokrvnosti, telesni slabosti, prevelikemu utrujanju in kot zdravilo zoper starostno bolezen. Podobno so sprva uporabljali tudi tobakovo listje: žvečili so ga, da so pregnali občutek lakote in žeje in si povečali vzdržljivost. Kasneje so ga v obliki praška kot njuhavec nosljali in šele kasneje začeli kaditi. Uporabljali so ga v ljudskem in strokovnem zdravljenju.

(dalje prihodnjic)

Inženiring — nova delovna organizacija v Hmezadu

Že v prvi polovici aprila naj bi začela poslovati nova delovna organizacija Hmezad Inženiring. V začetku bo zaposlovala deset ljudi in bo po predvidevanjih dosegla okoli 35 milijonov dinarjev celotnega prihodka. Novoustanovljena organizacija bo skupnega pomena za članice Hmezada, predvsem zato, ker bo nudila vse storitve: od projektiranja, organizacije, ekonomskih izračunov, delno pa tudi tehnologije za izvedbo del. V inženiringu bodo pripravljali dokumentacijo za nove naložbe, za izsuševanje, namakanje in zložbo zemljišč ter za izvedbo kalkulacije, predračune in obračun stroškov za izvedbo investicij. Vse te naloge bodo opravljali za članice Hmezada, poleg tega pa se bodo vključevali še v izdelavo projektov v Jugoslaviji in na tujem. Tako bodo pripravili dokumentacijo za farmo brojlerjev v Nigeriji in za perutninarski reprodukcijski center v Libiji.

Poleg že omenjenih pa je namen organizacije inženiringa v Hmezadu, da bi dosegli usklajeno politiko urejanja kmetijskega prostora. Samo v Savinjski dolini je, na primer, potrebno z izsuševanjem in namakanjem urediti okoli tisoč sedemsto hektarjev zemljišč, veliko površin pa pri ostalih članicah Hmezada, ki so v drugih občinah. Že letos bo inženiring pripravil dokumentacijo za izsuševanje in zložbo zemljišč na več kot 2700 hektarjih, od tega nad petsto hektarjev v

Savinjski dolini. Hkrati pa bo inženiring organiziral dela za Strojno Zalec oziroma tozd Grames, ki v zadnjem času opravlja vse več tovrstnih del, tovarno plastike — Minerva v Zabukovici, ki se bo vključila s proizvodnjo drenažnih cevi.

Zaenkrat bo inženiring posloval še v prostorih skupnih služb Hmezada, že letos pa naj bi kupili primerne prostore, ki so med drugim pogoj za dobro poslovanje.

-m. n.

Traktorji obvezno s kabinami ali loki

Lastniki traktorjev morajo odslej obvezno opremiti svoje stroje z varnostnimi kabinami ali loki, vendar morajo biti le-ti preizkušeni. Prav zaradi tega bodo v krajevnih skupnostih, OZD in TZO organizirani posebni pregledi, na katerih bodo izdajali strokovna mnenja in traktorje ne bo potrebno voziti na preizkušnjo v Ljubljano.

Zaradi obveznosti predpisane opreme bo povpraševanje po varnostnih kabinah in lokih vse večje in pričakovati je celo pomanjkanje te opreme. Zelo težko pa si jo bodo nabavili lastniki starejših tipov traktorjev. Opozorimo naj, da bodo naročila za omenjeno opremo zbirali v trgovinah, v Zalcu jih bodo zbirali na Hmezadu, DO Strojna pri Slavku Delakordi; izdelujejo pa jo tudi nekateri obrtniki, pa tudi kmetje sami. Vendar naj še enkrat opozorimo, da morajo biti vse te naprave preizkušene.

REPORTAŽE IN ZANIMIVOSTI IZ NAŠIH KRAJEV

Savinjski magazin Žalec pred jubilejno 35-letnico obstoja

Blagovnice: Šempeter, Polzela in Prebold ter ostale trgovine z bogato izbiro zadovoljujejo potrošnike

Jubilejnih 35 let obstoja in poslovanja Savinjskega magazina Žalec bo soočenje z njegovo razvojno potjo od prvih začetkov do danes. Dovolj dokazov je, ki potrjujejo, da je bila ta pot uspešna, saj se je Savinjski magazin razvil v teh letih v dobro založeno in ljudem približano trgovsko organizacijo za preskrbo prebivalstva. Razvoj je bil zlasti viden v zadnjem obdobju, saj je v tem času zrastle več novih samopostrežnic in sicer v Šempetru, na Polzeli in v Preboldu, poleg teh pa še tehnična trgovina v Žalcu, nova trgovina v Vrbiju itd. Napredek je bil storjen tudi na podeželju, to je v manjših oddaljenih

krajih, kjer danes poslujejo trgovine Savinjskega magazina.

Če bi v Savinjskem magazinu pri usmerjanju investicij imeli zgolj ekonomsko računico s pogoji rentabilnega poslovanja, bi se marsikje ne lotili gradnje oziroma obnove. Poleg rentabilnega računa pa jih je vodil še povsem človeški dejavnik, ki mu pravimo potreba po preskrbi tudi za tiste, ki živijo v manjših zaselkih po žalski občini.

Sicer pa je sedanji položaj trgovine vse prej kot rožnat in to še posebej velja za trgovino na drobno, ki prodaja sicer vrsto življenjsko važnih artiklov, od katerih pa marže več ne pokriva-

jo stroškov, kaj šele da bi računali na dobiček. Pri prodaji kruha imajo na pr. le tri odstotno maržo. V takih pogojih še tako pridnim ljudem usiha dohodek, posledica pa so tudi razmeroma nizki dohodki, ki so tudi v Savinjskem magazinu bili v preteklem letu pod republiškim povprečjem.

Da v trgovini na drobno ni vse v redu, bi sklepali tudi po poglobljeni razpravi na CK ZKJ, ki je obravnavala stanje trgovine in ukrepe za izboljšanje njenega položaja 21. in 22. 2. letos v Beogradu, pa tudi po skupščinskih in drugih razpravah o trgovini. Gre za to, da trgovina dobi družbeno priznanje s tem pa tudi ugodnejše kreditne in druge pogoje, da bi se lahko razvijala tako kot narekujejo potrebe.

SMOTRNE NALOŽBE TUDI V BODOČE

Direktor Savinjskega magazina Žalec Tone Privošnik meni, da kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja in usihanju dohodka v naslednjih letih ne bodo povsem opustili investicijskih vlaganj. Nadaljnji razvoj narekuje izgradnjo sodobnega skladišča, ki bo omogočilo lastno preskrbovalno mrežo obstoječih trgovin. V doglednem času bo treba temeljito posodobiti obstoječo samopostrežnico v Žalcu, pa tudi zgraditi nove trgovine v Šempetru, v Petrovčah in na Vranskem. Vse to pa bo možno le z boljšimi kreditnimi pogoji, pa tu-

Mirko Maček

di manjšimi obremenitvami trgovine na drobno. Predvsem pa mora trgovina dobiti večje družbeno priznanje — tako kot je bilo rečeno v stališčih na omenjenih razpravah na najvišji ravni.

TRGOVINA IN PROIZVODNJA NA DOHODKOVNIH OSNOVAH

„Povezovanje trgovine in proizvodnje na dohodkovnih osnovah ni doživelo bistvenih sprememb,“ ugotavlja dolgoletna članica kolektiva in predsednica sindikata Silva Učakarjeva.

„Pred leti smo sprejeli zakon o obveznem združevanju dela in sredstev trgovskih delovnih organizacij s proizvodnimi, ki pa obvezuje le trgovino, proizvodnjo pa usmerja k povezovanju.

Silva Učakar

Tako se je trgovina v zadnjem času znašla v nezavidljivem ekonomskem položaju, ki so ga krojili administrativni predpisi, ne pa ekonomska logika in to se nam je pokazalo največ v zamrznjeni absolutni razliki v ceni, kar nam seveda zmanjšuje dohodek. Tako ni moč primerjati trgovine na debelo in zunanje trgovine, saj sta ti dve na boljšem kot trgovina na drobno.“

Silva nam je še povedala, da je Savinjski magazin po samoupravnem sporazumu še v letu 1983 plačeval vse obveznosti do družbe, položaj v lanskem letu pa tega ni več dovoljeval. To velja za proračunski znesek za povezovanje višinskih kmetij z dolino in zemljiško skupnost.

TRGOVINO ŠE BOLJ PIBILIZATI POTROŠNIKOM

„Jubilejna 35-letnica delovanja Savinjskega magazina, ki bo v prihodnjem letu, bo hkrati temeljita ocena vsega, kar smo napravili v tem obdobju za boljše založenost in preskrbo naše trgovine,“ nam je dejal Mirko Maček, predsednik pripravljalnega odbora za proslavo. Ugotavljal je, da so bili začetki skromni, saj so prevzeli večino stare in slabo opremljene trgovske lokale, ki so bili v večini tudi zasebna last. Zato je bilo treba vlagati vsak prigrisposodarjeni dinar za obnovo in za novo gradnjo samopostrežnic.

Danes je trgovina vzlic napredku, in to velja še posebej za oskrbovalno trgovino na drobno, v nezavidljivem položaju. Treba je veliko delati, zaslužki pa so skromni in nič čudnega ni, da ljudje odhajajo drugam — v industrijo. Pa je to velika škoda, saj gre za kvalificirane moči, ki jih je trgovina usposobila in vanje vložila precejšnja sredstva. Upamo, da se bo položaj v kratkem izboljšal tako, kot je bilo rečeno ob nedavnih razpravah na zvezni in republiški ravni. Žal pa se do danes ničesar od tistega, kar je sprejeteja v stališčih, ni realiziralo.

Povejmo še to, da Savinjski magazin kljub sedanjemu položaju in vse skromnejšemu dohodku nima poslovnih izgub in to je za kolektiv pred jubilejno obletnico nedvomno lepo priznanje.

Pogled na bogato založeno samopostrežno trgovino v Preboldu

Zlatko Kerčmar

En obrtnik — kup dejavnosti

Prišla sem ob napovedani uri in ga zalotila ravno, ko se je ubadal z obnavljanjem in popravilom dvesto, do omeni nekaterih pa kar tristo let stare, s skrbjo in natančnostjo nekdanjih mojstrov izdelane jedilnice. Masivna miza, z usnjem preoblečeni stoli, pa omara in z rdečim zametom prekrita »zofa« — vse to je nekdanj služilo dunajski gospodi. Leta so na starinskih kosih pohištva pustila svoje sledi, a pod Zlatkovimi spretnimi prsti bodo ponovno oživele in zasijali v vsem svojem nekdanjem blišču.

Sicer pa je popravilo stilnega pohištva le ena izmed številnih dejavnosti Zlatka Kerčmarja iz Petrovč. Najbrž ga ni blizu in daleč obrtnika, ki bi nudil tako zajeten koš storitev. Zlatko in njegovi fantje, trije so, prvega marca letos pa je nameraval zaposliti še dva, ponujajo namreč vse: od montaže pohištva na domu, montaže in čiščenja stekel, popravila stilnega pohištva do izdelave pohištvenih načrtov, polaganja vseh vrst stropnih in talnih oblog ali pa opravo slikarska in plesarska dela ter položajo kera-

mične ploščice in plastične mase. In pa seveda mizarska dela. Nič čudnega torej, če je Zlatko prejel konec lanskega leta državno priznanje kot edini obrtnik s sedmimi dejavnostmi v Jugoslaviji. Že leto pred tem je na policio postavil republiško priznanje.

Pot do te njegove obrti je bila razmeroma kratka. Zlatko Kerčmar je kot obrtnik začel delati leta enainosemdeset, že prej pa je štiri leta imel popoldansko obrt. Začel je z mizarsko obrtjo, ki jo je do danes

že močno razširil. Dela, pravi Zlatko, imajo dovolj — v Lesnini v Levcu, kjer so fantje ob mojem obisku ravno zaključevali delo, zatem pa jih je čakalo delo v Celju. Če je treba, gredo tudi naokrog: v Zagreb, Ljubljano ali pa v Dubrovnik in Vrsar, kjer se bodo mudili v naslednjih mesecih. Letos jim po Zlatkovih besedah dela ne bo manjkalo, zato pa mu bo verjetno zmanjkalo časa za uresničitev skrite želje — da bi si uredil delavnico in v njej restaviral starinsko pohištvo.

In še nekaj je značilno za ta mlad obrtniški kolektiv. Zlatku namreč nikdar ni žal časa, ko s svojimi fanti sede in se pogovori o delu, načrtih, o tem, ali so fantje pripravljeni oditi na teren ali delati v popoldanskih urah. Hvalevreden primer torej, ki je v našem obrtništvu vse prej kot pogost.

ZLATA POROKA NOVAKOVIH

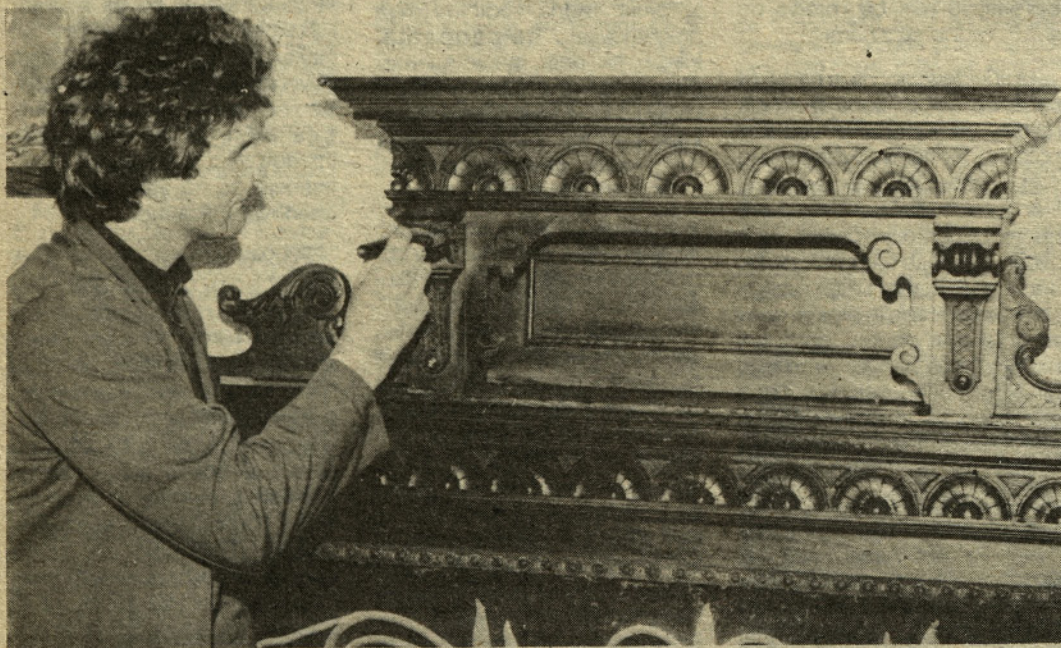
Konec februarja sta 50 let skupnega življenja praznovala Berta in Jože Novak, doma iz Črna vrha v KS Tabor.

Jože Novak se je rodil 1912. leta na Vrheh kot kmečki sin, kjer je bilo v družini šest otrok. Osnovno šolo je obiskoval v Lokah pri Taboru in ostal doma na kmetiji, dokler se ni poročil.

Berta Novak, rojena Zajc, se je rodila 1911 v Trbovljah, po osnovni šoli je ostala prav tako doma na kmetiji. Po poroki 1935. leta v Šentgotardu pri Trojanah se je Jože za štiri leta zaposlil kot gozdni delavec, nato pa sta si s prihranki kupila v Zahomcu kmetijo in ostala na njej sedem let. Po drugi svetovni vojni sta na Črnem vrhu pri Taboru

obnovila pošlopje in tu jima je bilo laže. V zakonu se jima je rodilo pet otrok, štiri so že ustvarili svoje domove, najmlajša hči pa je ostala doma in prevzela kmetijo. Na sliki: Zlatoporočnica Berta in Berta Novak in svatje pred skupščino občine Žalec, kjer je obred opravil Ivan Uranjek.

T. T.

Zlatko Kerčmar med restavriranjem starinske omare v svoji delavnici ...

ZLATKO KERČMAR — PETROVČE 38
Telefon (063) 31—956
Mizar monter

NABRITOST PRI SEDEMDESETIH

Brivskega mojstra Jožeta Kopušarja ni treba posebej predstavljati, ker ga v Žalcu in Šempetru pozna vsak otrok. Možno dobro skriva svojih sedemdeset let, nabrit pa je tako, da mu zlepa ne prideš do živoga.

Kopušar že celih 43 let brije svoje stranke in prenekatero, kot sam pravi, tudi nabrije s svojimi domiselnimi šalami. Čeprav je že upokojen, še dvakrat v tednu odhaja v Šempeter, da obrije in polepša svoje zveste stranke in poklepeta z njimi.

Pravi, da ne more iz svoje kože, kajti poklic je vzljubil in se ga oprjel še kot mladenič. Zdravje mu še služi, zato mu pri sedemdesetih roke še ne drhtijo, ko brije stanke. Ko opravi z britjem, vsi skupaj zavijejo k Rimljanu, kjer ob kozarčku in kavici razdirajo šale in si povedo novice tistega tedna.

Kopušar je tak človek, da stranki ustreže v vsakem času in po tej njegovi ustrežljivosti ga ljudje cenijo. „Veste, pokojnina ni kaj

prida, zato mi pride prav vsak dinar. Sicer pa sem že od nekdanj rad med ljudmi in tako mi tudi v teh letih, ko sem ostal sam, samcat, ni dolgčas.“

„Brivska obrt ni taka, da bi človek obogatel od nje, za prid-

nega pomeni le kruh, vendar mi ni žal, da sem se odločil za frizerja. Hvaležen pa sem razumevanju delavcev davčne uprave, ki so vedno razumeli moje težave.“

Kopušar se rad poveseli, če je pravšnja družba in pravi, da je v življenju tudi veliko preplesal. Še danes se spomni, kako je hodil v Petrovče na plesni tečaj, domov grede pa poplesaval kar po cesti. Še sreča, da takrat ni bilo toliko avtomobilov kot danes in da ga ni povozilo. Pešači pa tudi še sedaj. Nemalokrat se zgodi, da jo mahne v Šempeter kar peš in sedaj pozimi še nosi premož v torbi, da zakuri in segreje lokal. Tu di kolesari, avta pa nima. Ko je bil še mlajši, je v Šempetru na veselicah prijel za vsako delo in tak je ostal do današnjih dni.

Čestitkam za njegov jubilej — 70 letnico — se pridružuje tudi naše uredništvo.

IK. L.

Jože Kopušar

EN DAN V KRAJEVNI SKUPNOSTI BRASLOVČE

Z LASTNIMI ŽULJI DO BOGATIH SADOV

Svet ob vznožju košatih, zamoklo zelenih bregov je bil tistega kujavega, poznozimskega dne videti dremav. A ta lenobna odsotnost je bila le navidezna, premor pred bližajočimi se spomladanskimi opravili. Le tu in tam si je gospodar dajal opravka okrog strojev, drugi je na njivo zapeljal že voz gnoja. Umen gospodar pač časa ne da, da bi ga užugal.

Ko se malo razgledaš, potem ko si zavil z glavne ceste, oko ne more zgrešiti vrste za vrsto hmeljnikov in skrbno urejenega spleta dragocenih preprog. Da, rešnično dragocenih, saj je ta grenki cvet, »v stoletjih od današnjih dni zdaj oboževan«, rezal kruh braslovškemu živilju. Sinovom in hčeram braslovške ravnine, kamor me je tokrat vodila pot.

KMETIJE JIH REDE

Nikdar ni bilo industrije v teh krajih pod obronki Podvrha in nad njim kraljujočimi Dobrovljami. Tudi danes se z njo ne

jim podelili že 1140-ega leta. Pravijo, da so Braslovčce po Braslavu, sinu nekega kneza, ki je imel tamkaj svoj lovski grad. A najbolj znan

nili šolsko klet in vzgojili okrog tisoč lončnic. Nič čudnega torej, če so že drugič zaporedoma držali v rokah prehodni pokal delavcev celjske Turistične zveze za najlepše urejeno okolje.

Poleg tega pa so braslovški šolarji tesno povezani z domačimi planinci in borci, saj imajo v Domu borcev na Dobrovljah štirinajst skupnih ležišč, v bližini smučarsko vlečnico in zato brez težav šolo v naravi.

»SIROMAKI Z LASTNIM DOMOM«

Nekoliko nižje ob cesti se nahaja dom Partizana. »Siromaki so, ki nimajo lastnegatelo-

Danes skrbi za vsa obeležja, zlasti pa za dom borcev na Dobrovljah 194 članov tamkajšnje borčevske organizacije. Z roko v roki s šolarji — v spomin in opomin kasnejšim rodovom.

PREDSTAVE ZA LJUDI, NE ZA KRITIKE

Počasi drži pot rahlo navkreber. Mimo gostilne ali dveh, nekaj stanovanjskih hiš, kjer okus ne zametava starega in že si tam — pri braslovškem kulturnem domu. V njem so našli zavetje vsi, ki so se zapisali kulturni dejavnosti — bodisi igralci ali pa pevci obeh zborov.

Pred skoraj sto leti je v Braslovčah kot plamen izpod pepela zažarela kulturna dejavnost. Danes gori plamen še vedno z enako močjo, a bati se je, da bo njegov sij potemnel. V kraju se namreč srečujejo z velikimi denarnimi težavami, zlasti pri delu dramske skupine; dotacije od drugod pa so tudi zelo skopo odmerjene. Letos praznujejo člani dramske sekcije »desetletnico« obstoja in sedemletno sodelovanje z rojaki v Smihelu na avstrijskem Koroškem. Vsako leto naštu dirajo po dve predstavi, tudi letos so že imeli premiero, ne manjkajo pa tudi na prireditvah v kraju. Kostume si šivajo v glavnem sami, tudi kulise so največkrat delo njihovih rok, najbolj pa jih jezi dejstvo, da jim hočejo za ogrevanje v našem elektrogospodarstvu izpleti prav vsak dinar. Ob tem, da vadijo oblečeni in zaviti v plašče.

O kritikih pravijo, da nimajo prav, ker jih velikokrat »raztr-

stvarmi, ki so jih dosegli ljudje tam naokrog v zadnjih letih. Za kraje z bogato industrijo morda nič posebnega, a Braslovčana nič pomenijo vse. Kako jim tudi ne bi, saj so skoraj vse zgradili in naredili z lastnim denarjem. Vedo, da besedičenje ne prinese pečenja, zato so že pred leti razpisali krajevni samoprispevek. S tem denarjem, ki so ga oplemenitili še z udarniškim delom in prostovoljnimi prispevki, so prenovili staro šolo in v njej uredili prostor za varstvo najmlajših, pa za delo društev in tamkajšnjih organizacij. Zatem so urejali ceste, okrog petnajst kilometrov, dokončali dom borcev na Dobrovljah, pa začeli z gradnjo mrliške veže, odkupili del zemljišča za igrišče v Parižljah, uredili del kanalizacije ter napeljali vodovod. Verjeli ali ne — še pred šestimi leti so bili v Parižljah, naselju sredi doline, brez vodovoda.

Toda plačevanje samoprispevka se je izteklo, Braslovčani pa so imeli še kopico želja in načrtov. Toda zataknilo se je pri denarju. Rešitev? Podajanje krajevnega samoprispevka in novi plani: ureditev mrliške veže, napeljava telefonskih priključkov, katerih imajo trenutno le 40, enajst zaselkov pa telefona sploh nima. V malhi pa naj bi ostalo še nekaj denarja za igrišče, v Parižljah, za avtobusna postajališča ter kanalizacijo. Tej posvečajo v zadnjem času vso skrb, zato rezultati niso izostali: zgradili so dva zbiralnika ter preko km in pol primarne in sekundarne kanalizacije.

več škode kot koristi. Colnarjenje, sprehodi po za to narejeni poti ob jezeru, ribolov — tako je bilo nekdanj, danes pa je marsikomu le še prijeten spomin. Skoda, še zlasti sedaj, ko imajo člani smučarskega kluba Braslovčce-Andraž v bližini kar šest skakalnic, med njimi ravno nad jezerom novo 70-metrsko, kjer je bilo pred dvema mesecema državno mladinsko prvenstvo v smučarskih skokih. Kakšne možnosti zaslužka bi imeli ob večjem številu sedežev v gostišču, prenočiščih — o tem naj razmišljajo lastniki!

Ni pa to jezero edina neizkoriščena možnost tamkajšnje turistične ponudbe. Tu je še jezero v Preserjih, kjer s člani Ribiške družine Šempeter bojda ne najdejo skupnega jezika. Pravijo, da so ga našli le takrat, ko so člani Turističnega društva čistili smeti okrog jezera in doma. In tretja možnost — Žovneško jezero, poznano zlasti ljubiteljem deskanja. S tem jezerom imajo bojda svoje načrte delavci Hmezadovega Gostinstva, kmetijci pa ga nameravajo izkoristiti za namakanje hmeljišč v poletnih mesecih. In ne nazadnje, ko že pišemo o neizkoriščenih možnostih — tu je še letni dvorec žovneških gospodov s čudovitimi freskami, pa lovski dvorec Legant, kjer so ljudje na mrtvaškem odru še zadnjič spremljali usodo nesrečne Veronike Dese-niške. Morda bi prišle v poštev tudi razvaline nekdanjega gradu, ki še danes žde na stožčistem hribu nad žovneškim jezerom.

Vsa pohvala pa gre vsekakor

Trg Braslovče

morejo pohvaliti, čeprav jim kakšna tovarna ne bi bila odveč. Tanjši ali debelejši kos kruha je tamkajšnjim ljudem rezalo le kmetijstvo, zlasti hmelj in žvinnoreja. Ali pa so si poiskali delo v okoliških tovarnah, kamor še danes vsak dan ubira pot skoraj osemsto Braslovčanov. Edini gospodarski organizaciji v krajevni skupnosti sta le Temeljna zadruga organizacija, ki pokriva tudi Letuš, in pa delovna enota Hmezadovega Kmetijstva Žovnek, kjer je zaposlenih šestdeset delavcev. Le ti se ukvarjajo z gojenjem hmelja in pa žvinnorejo. Trenutno imajo v hlevih 600 do 700 glav živine, z novimi prostori pa bodo število glav povečali na 800.

A nekdanj je bilo v Braslovčah drugače. Poznane so bile kot pravo naselje obrtnikov, skoraj vsaka druga hiša pa je imela svojo obrt. Tam so bile šivilje, krojači, čevljarji, sedlarji, ključavnice, kolarji, pa mlinarji in peki, kup gostilničarjev, mesarjev in trgovcev. Imeli so tudi lončarje, kovače, brivce in frizerje. Danes se v kraju ukvarja z obrtno dejavnostjo še vedno 38 obrtnikov, toda po besedah krajanov imajo premalo uslužnostnih dejavnosti.

ZGODOVINA JE DOLBLA SVOJ RELIEF

Med obsežnimi hmeljišči pripelje obiskovalca pot do samega trga. Popotnika že na samem začetku pozdravljajo kopica novozgrajenih hiš, nagnjenih drugo ob drugo, nad njimi pa v daljavi moli le cerkveni zvonik.

Zgodovina je tam dolga desetletja in stoletja dolbla svoj relief. Kot naselje stopajo Braslovčce iz zgodovinske teme že leta 892, trške pravice pa so

je kraj kot zibelka žovneških gospodov, poznejših grofov in knezov celjskih, ki so krojili usodo tamkajšnjemu živilju več sto let.

Še v nečem je kraj s svojsko lepoto tamkajšnje pokrajine redkost: Braslovčani so bili namreč eni redkih, ki so si znanja in učenosti nabirali v lastnih šolskih klopih že na začetku tega stoletja. Star in dotrajan hram učenosti so pred leti nadomestili z novim, ki se ponosno dviguje že na samem začetku kraja. 322 mladih Braslovčanov guli letos šolske

OSEBNA IZKAZNICA KRAJA

Ob zadnjem popisu prebivalstva so v Braslovčah zbrali takšne podatke: število prebivalcev: 2403 kmečki prebivalci: 472 število zaposlenih: 785 število gospodinjstev: 651 naselja: Braslovče, Dobrovlje, Glinje, Kamenče, Male, Braslovče, Parižlje, Podvrh, Poljče, Preserje, Rakovlje, Spodnje Gorče, Topovlje, Zgornje Gorče.

kiopi. Ne le dopoldan, saj imajo zaradi prostorske stiske pouk v dveh izmenah. A kljub temu jih ni blizu in daleč šolarjev, ki bi imeli tako urejeno okolje. K šoli namreč sodi še dvanajst arov zemljišča, kjer se mladi poskušajo v svojem poznavanju kmetijstva, zlasti sadjarstva in vrtnarstva ter v hortikulturi. Sami so letos s pridelki napol-

vadnega doma, mi smo še večji, ker ga imamo,« je komentiral eden izmed članov društva. Kajti dom je star, dotrajan, denarja za njegovo obnovo pa od nikoder. V zadnjem času so sicer uredili streho, vendar za svojo rekreacijo ali pa tekmovanja uporabljajo šolsko telovadnico. Zlasti radi imajo odbojko, so povedali. Pred leti so bili tudi v prvi slovenski ligi, danes se zaradi menjave generacije držijo v drugi.

A ker člani Partizana vedo, da je lastna podrtja kočja kot skupna palača, upajo, da bodo dom le nekako rešili počasnega propadanja. Morda skupaj s šolo, kjer imajo že sedaj na uri telovadbe po tri razrede skupaj.

OBELEŽJA V SPOMIN OPOMIN

Le malo naprej stoji ob cesti kot pomnik zgodovine spomenik padlim. Eno od štirinajstih obeležij v tej krajevni skupnosti. Ljudje tam naokrog so se namreč znali upreti tujcem, katerih topot okupatorskih škornjev je krepko odmeval po dolini. Dobrovlje, svet v objemu jelovih in smrekovih gozdov ter krepkih macesnov, pa so ravno prav skrivale samotne domačije, kjer se je dalo početi marsikaj, kar je bilo treba skriti pred očmi zagovornikov tisočletnega rajha in njihovimi pomagači.

V Braslovčah je revolucionarno seme bogato obrodilo. Prvi borci Savinjske čete so tamkaj našli zatočišče in se že junija 41. spopadli z nemško patroljo. Oktobra istega leta je bil tam ustanovljen prvi štajerski bataljon, ki mu je poveljeval Franc Rozman-Stane. Maja 1943 pa so si na Dobrovljah našli zavetje tudi člani okrožnega komiteja Komunistične partije za Savinjsko dolino.

Prijetno je bilo poslušati Braslovčane o njihovem delu, življenju in tegobah njihovega vsakdana (Fotografije: J. Kroflič)

gajo«. Da so staromodni, jim očitajo. A v Braslovčah vedo, da so ljudem njihove predstave všeč in da je dvorana vedno polna. Skratka, delajo predstave za ljudi in ne za kritike.

Poleg igranja imajo radi tamkaj tudi pesem. Če kaj velja ljudsko reklo, da hudobni pesmi ne poznajo, potem so Braslovčani dobri ljudje. Imajo namreč mešani in moški pevski zbor. Le pri izbiri zborovodij nimajo preveč srečne roke.

V braslovškem prosvetnem društvu imajo še knjižnico, v kateri lahko izbirajo med 3000 knjigami, pred nedavnim pa so imeli še kino sekcijo. Zaradi prevelikih stroškov so skrb nad kinom prevzeli delavci Kinopodjetja iz Titovega Velenja.

Z LASTNIMI ŽULJI DO BOGATIH SADOV

Vabljuje je podoba starega trga. Častitljivo starega in z zgodovino, pred katero velja sneti klobuk z glave. Kot velja sneti klobuk z glave pred

BOGATE, A NEIZKORIŠČENE TURISTIČNE MOŽNOSTI

Še vedno vodi pot med vrstami hmeljnikov. In odkriva lepote in zanimivosti teh zaselkov. Med njimi tudi Braslovško jezero. Pravijo, da če napraviš kaj dobrega, niti sosed ne izve, kadar napraviš kaj slabega, vedo vsi tisoč milj daleč. Malo jih tako najbrž ve, da se v krajevni skupnosti Braslovče in v Turističnem društvu zelo trudijo, da bi jezeru vrnil nekdanji ugled in slaves. Radi bi odkupili objekt ob jezeru in vzeli ponudbo v svoje roke. Pa ne gre in ne gre. Slab glas o jezeru in ponudbi pa sta že opravila svoje. V zadnjem času je sicer nekoliko bolje, ko je gostišče prevzel v najem zasebni gostinjec. Toda nad njim še vedno držijo roko delavci Hmezadovega Gostinstva, še pred tem pa je bilo gostišče last Savinjskega magazina. Oboji pa so po besedah predstavnikov krajevne skupnosti naredili tamkajšnji turistični ponudbi

organizatorjem vsakoletnega hmeljarskega praznovanja, ki ga bodo letos v Braslovčah pripravili že dvainvajsetič zapovrstjo.

Se je ostalo podatkov v beležnici. O delu društev, kot sta obe gasilski v Parižljah z več kot polstoletno tradicijo in v Braslovčah s skoraj stoletno zgodovino, pa o delu lovcev in planincev, o delovanju treh mladinskih organizacij in aktivu mladih zadržnikov, dejavnosti več kot sedemdesetih komunistov, ki jih po besedah predstavnikov krajevne skupnosti ni čuti v kraju, pa še o marsičem drugem. Tudi o bese-dah, ki jih je kot trnje v oči imajo na občini še vedno premalo razumevanja in posluha za industrijsko manj bogate krajevne skupnosti, da veliko govorijo, a še vedno vse ostaja pri starem.« I. J.

Pionirski kotiček

POMOČ LAČNIM

Od vsepovsod prihajajo vesti o pomanjkanju hrane v Afriki. Navdajajo nas z grenkobo in sočutjem. Nemočni smo, da bi nasitili vse lačne na svetu, obupani, da je svet tako krut. A smo se kljub

našim skromnim možnostim odločili pomagati. Organizirali smo akcijo Pomoč lačnim v Afriki. Ves zadnji mesec smo zbirali denar, akcijo pa smo zaključili 6. marca. Vsak učenec je prispeval

vsaj deset dinarjev, večina pa celo več. David Čuček iz 2. razreda je prispeval kar 1.500 dinarjev, torej ves prihranek. Močno si je želel, da bi s tem lahko rešil življenje vsaj enemu od lačnih otrok...

Končni izkupiček še ni znan, takole resno pa so se akcije lotili podmladkarji RK v Petrovčah, ki jih je v objektiv ujel naš sodelavec Ljubo Korber.

David in njegovi sošolci so zbrali največ denarja. Pa tudi sicer je mentorica organizacije RK na šoli, Terezija Mirnik, ocenila akcijo kot zelo uspešno. Pri tem je poudarila, da ni pomemben zgolj denar, temveč tudi pripravljenost mladih za pomoč in neravnodušnost do lačnih vrstnikov. Ob preštevanju denarja smo ugotovili, da smo zbrali 20.412,50 dinarjev, kar pa še ni dokončna vsota, saj nekatere razredne skupnosti še niso oddale denarja. Vsemu bomo prišteli še denar, ki so ga zbrali učitelji.

V upanju, da bomo s tem denarjem res pomagali komu od otrok, ki nas tako želostno opazujejo z raznih fotografij in plakatov, sem se vrnila v razred.

Moja Sanda, OŠ Petrovče

ŠOLA V NARAVI

Tudi letos je COŠ Prebold organizirala pravo šolo v naravi. Od 17. do 22. februarja je skoraj 80 otrok in devet učiteljev, od tega štirje voditelji SK Prebold, bivalo na Mozirski koči na Golteh. Šola v naravi je bila za učence zelo pestra. Že samo življenje v koči in v sobah je bilo za učence čisto drugačno kot doma, saj so prostore delili s sošolci, na kar se je bilo treba navaditi. Vsak dan smo imeli dve uri pouka, potem alpsko smučanje. Letos so se učenci prvič seznanili tudi s tekom na smučeh, kar je omogočila šola z nakupom dvajsetih parov smuč, čevljev in palic. V popoldanskem času so se učenci seznanjali z vzdrževanjem smučarske opreme, z nevarnostmi v gorah in s prvo pomočjo pri nesrečah na smučiščih. Pripravili so tudi obrambno popoldne, na katerem so gradili bivake, igluje in improvizirane sani za prevoz ponesrečencev. Za nameček so pripravili še pravi pustni večer. Šola v naravi pa se je iztekla s tekmovanjem v veleslalomu. Učenci so na Golteh preživeli pet nepozabnih dni. Pa ne zgolj zaradi smučanja, ampak tudi zaradi celotnega življenja med sošolci in učitelji, kakršnega na smučarskih tečajih ne spoznajo in je tako šola v naravi nekakšna nadgradnja smučarskih tečajev. Cena za posameznika v takšni šoli znaša 4.200 dinarjev, 2.100 dinarjev pa prispeva Občinska izobraževalna skupnost, poleg tega pa so šola, RK in DPM pomagali socialno šibkim otrokom, da so se tudi ti lahko udeležili šole v naravi.

Marjan Plavčak

DAN, POSVEČEN KULTURI

Letos smo na OŠ Ljuba Mikuš počastili slovenski kulturni praznik nekoliko drugače kot doslej. Najprej smo v svojo sredo povabili našega domačega likovnika — amaterja Aca Markoviča, ki nam je ob tej priložnosti predstavil nekaj svojih del na priložnostni razstavi. V razgovoru z likovno pedagoginjo nam je pripovedoval o začetkih svojega ustvarjanja, z motiviko, ki ga najbolj impresionira, s tehnikami, ki so mu najbližje, pa tudi s težavami, s katerimi se srečuje pri svojem delu. Povabil nas je tudi v svoj razstavni prostor, kjer smo si ogledali njegove šopke v olju, pa poslikana olja, steklenice, kamen, lesene plastike in še in še. Pokušali smo tudi v prostor, kjer ustvarja. Polno materialov, pa barve, čopiči, lopaticice — urejeni nered, v katerem pa se zelo dobro počuti.

jetno sprejeli. Kar nismo se mogli znati med tolikšno množico naših prijateljev. Ob odhodu je vsaka ročica stiskala podarjeno slikarico ali pravljico. Skromna, a ne-

pozabna gesta! Ob prebiranju in ogledovanju knjižic nam bo ostal ta dan še dolgo v prijetnem spominu.

Danijela Puncer

Aco Markovič med mladimi na OŠ Ljuba Mikuš

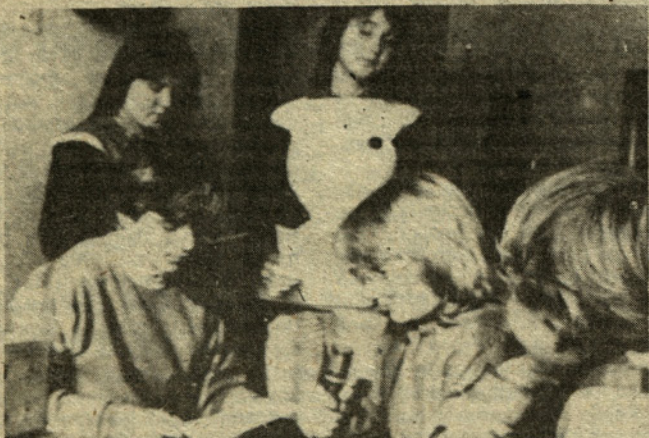
ŠOLSKI RADIO

Šolski radio je na naši šoli že dolgo vsem znana zadeva, saj se v vseh razredih in hodnikih oglašajo od začetka letošnjega leta. V začetku so bile oddaje krajše in dvakrat tedensko, sedaj pa se sodelavci radia oglašajo vsak petek prvo šolsko uro. Jerneja, Saša,

Tanja, Zlatko, Tomaž, Aleš, Boštjan, Nika in Sonja se trudimo in poskušamo vsem ustreči. Mnenja o tem, kako nam to uspe, so različna, v glavnem pa so Mladostne stopinje — tako se imenujejo oddaje našega radia — ocenili vsi enako. Največ pripomb je na dol-

žino oddaje, češ, da je prekratka. Imajo take domislice in želje, da bi, če bi hoteli vsem ustreči, lahko imeli celodnevno oddajo. Tovarišica ravnateljica je našla vse dobre in koristne lastnosti šolskega radia, mi pa upamo, da se bodo unesli tudi tisti nezadovoljneži, ki jim oddaja nikoli ni všeč. Razumeti morajo, da je naša oddaja samo dvajsetminutna in da mora ostati nekaj časa še za potrebe razredne ure.

Sonja Bedekovič in Andreja Repnik, OŠ Polzela

»Presneto resna stvar, ta šolski radio,« menijo oblikovalci in ustvarjalci radijskega programa na OŠ Polzela.

Pionirske prireditve v aprilu

2. Srečanje mladih literatov, 8. 10. in 12. Prvenstvo v nogometu, 15. do 21. Naša beseda 85, 16. Kviz iz zgodovine, 19. Šolska tekmovanja »vesele šole«, 20. Občinsko tekmovanje mladih matematikov, 26. Občinsko tekmovanje mladih tehnikov, Kurirčkova pošta, Občinsko tekmovanje mladih fizikov, Štetafa mladosti,

RUBRIKA MLADIH

Na kvizu mladi in kmetijstvo zmagala ekipa Šenturja

Aktiv mladih zadrudnikov s Polzele je bil letos organizator regijskega kviza Mladi in kmetijstvo, ki je bil v začetku marca v Žalcu. Zmagala je ekipa Šenturčank, ki so pravilno odgovorile na vsa zastavljena vprašanja in so tako zastopale celjsko področje na republiškem kvizu, ki je bil v drugi polovici marca v Sevnici. V znanju iz poljedelstva, kmetijske zemljiške politike, ugotavljanja mastitisa pri kravah in o osvobodilni fronti pa so se pomerile še ekipe iz celjske, konjiške, prevaljske, velenjske, slovenjgraške, laške, šmarske, mozirske in žalske občine. Našo občino so letos zastopali mladi zadrudniki iz Tabora in sicer: **Renata Križnik, Milan Lesjak in Milan Pustoslemšek**. Priborili so si sedmo mesto, sicer pa so bile ekipe v znanju dokaj izenačene, saj so si delile drugo do šesto mesto z enakim številom točk.

-mm

Mladi se pripravljajo na volitve

Do konca aprila morajo biti v vseh osnovnih organizacijah mladih v žalski občini izvedene volilno-programške konference. Jeseni pa jih čaka še volilno programska konferenca občinske organizacije.

Da bi zastavljeno delo kar najbolje opravili, so mladinci v občinski organizaciji v zadnjih tednih izdelali podroben program aktivnosti osnovnih organizacij za pripravo konferenc ter evidentiranje kandidatov za občinsko organizacijo. V njem so zapisali, da se morajo mladi tokrat kot družbenopolitična

organizacija znotraj sebe kritično oceniti in odkriti pomanjkljivosti ter slabosti svojega delovanja. Obenem opozarjajo tudi na osip aktivnih članov v vrstah ZSMS, na dejstvo, da postajajo vse bolj servisna organizacija in se hkrati sprašujejo, ali mladi sploh lahko resnično vplivajo na celotno družbenopolitično dogajanje.

Programsko volilne konference naj bi s takšnimi pomanjkljivostmi in vprašanji obračunale, hkrati pa mladi upajo, da bodo tokrat v svojih sredinah izbrali prave ljudi za delo v osnovnih organizacijah. Člani

občinske organizacije so zato naredili tudi zajeten spisek kriterijev in meril za člane organizacij mladih v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela ter v občinski organizaciji. Nova vodstva bodo mladinci izvolili za naslednji dve leti, razen za področje vzgoje in izobraževanja, kjer traja mandat eno leto.

Po vseh osnovnih organizacijah naj bi programsko-volilne konference končali do začetka maja. Takrat se bodo začeli pripravljati na konferenco občinske organizacije, ki bo predvidoma konec septembra.

Irena Jelen

Ksenija Močnik

Novo ime v svetu glasbe

Nežen, mehak glas, poln čustvene prežetosti, ožnost in hrepenenja ti ob pozornem poslušanju teksta in zvokov iz dvanajststrunske akustične kitare nehoti zvabi solze v oči. Ta nežen in mehak glas pripada kantavtorici Kseniji Močnik iz Kampil pri Storah. Njeno ime v tem trenutku ne pove posebno veliko, prav zato pa povedo več njene pesmi. Ob praznovanju dneva žena so njene pesmi in njen glasbeni melos spoznavali tudi naši občani. V Hotelu Prebold je nastopila kot gostja tamkajšnjega ansambla, zatem pa še v Galiciji in v Trnavi. Povsod so jo z navdušenjem sprejeli.

Dekle iz Štor se pravzaprav v ničemer ne razlikuje od svojih vrstnikov, drugačna je le njena življenjska pot. Še ne dveletno je mati pustila očetu oziroma stari staršem ter odšla v tujino. Ksenija je bila oropana materinske ljubezni, oropala ji jo je tujina, sla po denarju in drugi moški. Očetu, stari mami in dedku gre zahvala, da je Ksenija občutila vsaj delček ljubezni.

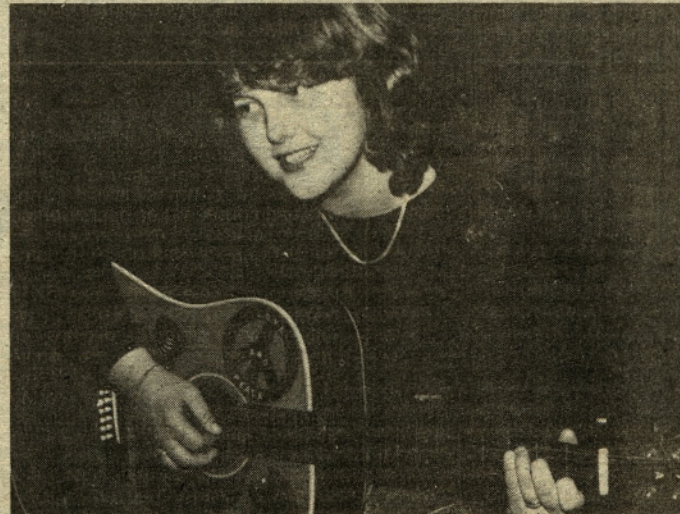
Ne glede na to pa je z leti njeno hrepenenje po materi naraščalo. Tako naraščalo, da jo je odšla iskati v tujino. A je ostala praznih rok.

Razočarana se je zatekla v svet glasbe in v njej začela iskati nadomestilo za izgubljeno materino ljubezen. K tej odločitvi je prispevalo tudi poznanstvo s kantavtorjem Marjanom Smodetom ter podedovana glasbena žilica očeta glasbenika.

Ksenija nima glasbene izobrazbe, je samouk, vendar je v kratkem času dosegla in presešla samo sebe. Njen repertoar lastnih skladb se nenehno veča in že presega število osemdeset. Njene pesmi so globoke, čustvene, v njih je izraženo vse tisto, kar čuti njeno mlado srce. Pesmi se rojevajo v trenutkih razočaranja, veselja, ljubezni. V

Še pred leti je bila vsa predana športu. Bila je član smučarskega kluba Izletnik Celje in je na tekmovanjih dosegala dobre rezultate. Rada je imela tudi atletiko, namizni tenis in še vrsto drugih športov. Sedaj se jim je skoraj odpovedala, raiši je zakorakala v svet glasbene ustvarjalnosti.

Doslej je imela Ksenija že ne-

njih razmišlja o sebi, o svojem življenju, o ljubezni. Vseskozi pa se ji po spominu vrti mati in njen odnos do lastne hčerke. A ne manjka ji tudi vedrih, veselih in hudomušnih skladb. Prav vse pa grede rade v uho.

Glasba je bila Kseniji že od nekdaj pri srcu, vendar pa se ji ni predajala tako zagreto kot sedaj.

Darko Naraglav

Naša beseda '85

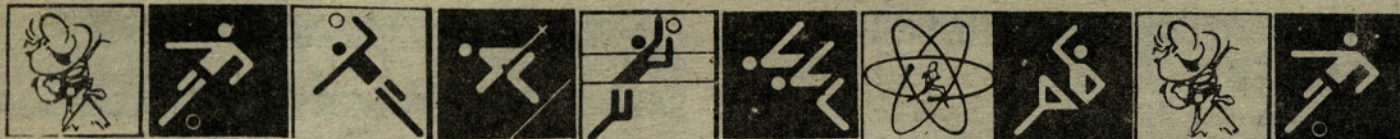
Občinska konferenca ZSMS Žalec in Zveza kulturnih organizacij Žalec sta tudi letos razpisali akcijo Naša beseda 85, ki bo potekala od 7. do 13. aprila. Prireditve bodo potekale v Vrbi in na Polzeli.

V sklopu Naše besede bo v Savinovem salonu razstava fotografij Marka Cestnika, ki bo odprta od 25. do 30. marca.

Večer z mladimi literati bo v tednu Naše besede in bo organiziran v eni izmed osnovnih organizacij ZSMS v krajevni skupnosti. Nanj bomo povabili mlade literarne ustvarjalce, ki sodelujejo pri Književni mladini Žalec in s soustvarjalci glasila Ml. Na Občinsko konferenco ZSMS Žalec se je do sedaj prijavilo deset skupin, ki bodo sodelovale z recitali, izraznim plesom, lutkovno igro, dramsko uprizoritvijo, musicalom itd.

J. Ušen

Pionirski kotiček

V SVETU TEME IN TIŠINE KOLUMBIJE

Občina La Paz z istoimenskim občinskim središčem se nahaja okrog 230 km severno od Bogote. Tu je v spodnjekrednih apnencih poznanih največ jam v Kolumbiji. V tem kopastem krasu, ki se razprostira na nadmorski višini okrog 2000 m, so poljski jamarji delno ali povsem izmerili okrog 20 jam. Prav to dejstvo pa je bilo odločilno, da se tudi nas pot zanesla v ta predel. Poleg Hoyo del Aira, ki nas je dokaj namučil, a hkrati tudi razveselil in očaral, smo največje raziskovalne užitke doživljali pri raziskovanju jame Hoyo de Colombia, Cuchara, Los Indios in Cueva del Molino. Vsi smo ob teh raziskavah prišli na svoj račun. Dela je bilo za vse več kot dovolj. Tudi naš biolog Boris je vtaknil svoj nos v prav vsako jamo. Jamska favna je bila tu precej bogata. Posebnosti teh jam pa so nedvomno jamske rakovice, ki jih je več vrst in so zaradi tega predstavljale za Borisa pravo poslastico, kar je veljalo tudi za jamske ribice in še na nekatere druge živalce kolumbijskega podzemlja. Poglavlje zase pa so nedvomno ptiči guacarosi, ki smo jih spoznali v Hoyo del Airu. Njihovo vreščanje nas je navdajalo s strahom in imeli smo občutek, da so te pernate živali iz Hitchcockovega filma Ptiči in da nas bodo vsak trenutek napadle. Njihov razpon kril je širok približno meter, zatorej ni čudno, da smo s strahom prodirali po temi tega skrivnostnega brezna. Kmalu smo uvideli, da so imeli prav tisti, ki so nam dopovedovali, da ptice niso nevarne, ampak da samo neznansko vreščijo. Gnezdijo na skalnatih policah, svoje mladiče pa hranijo s palmnimi plodovi. Mnogo plodov, ki jih niso pojedli, je vzkliko in so v popolni temi zrastle majhne palme, ki pa so seveda brez zelenila. Guacarosi so podobni sokolom, imajo rjavkasto sivo perje in kljun, podoben pticam roparicam. Po temi se gibljejo s pomočjo „radarskega sistema“ — podobno kot netopirji. Danes so te ptice zaščitene,

nekaj pa so jih lovili Indijanci in iz njih pripravljali olje, ki je bilo zelo obstojno. Živijo samo v severozahodni Južni Ameriki — v jamah andskega gorovja in zato je bilo srečanje z njimi za nas še toliko zanimivejše in nevsakdanje. Teden dni aktivnega dela je za nami. Čas je za odhod na novi raziskovalni teren. Vasico Veredo el Tigre zapuščamo zadovoljni. Tabor je pospravljen. Več stvari pustimo našemu gostitelju Antoniu Pitalitu in njegovim otrokom. Zahvaljevanju ni ne konca ne kraja. Oprema je naložena na kamion in džip, ki sta last Companya Engeneria e la Hidrosistemas, za katero bomo raziskovali jame na področju načrtovanih elektram. Tudi mi smo že na svojih mestih in začena je dolgo potovanje, ki se konča šele v poznih večernih urah v mestecu San Gil. Potovanje je zanimivo. Ob poti vidimo številne tovarne Bocarillo, skoraj vsaka deseta hiša ob poti ima

tašen napis. Z vsebino tega proizvoda smo se že seznanili, to je takoimenovana trda marmelada, zavita v palmine liste, ki je narejena iz sadežev gvajav, nam pa je še posebno teknila pri dolgotrajnih raziskavah v jamah. Marsikaj, kar smo videli že prejšnje dni, tudi tokrat ni ušlo našim očem, videli pa smo tudi vrsto novih zanimivosti. Ob pogledu na „mesnice“, ki so se vrstile vseskozi ob poti, nam je šlo skoraj na bruhanje. Prah, muhe in smrad, bi naše sanitarce prav gotovo vrgli v zrak. Vsakršna želja po svežem mesu je ob pogledu na tako razstavljeno meso takoj skopnela. Raje jemo konzerve, ob tem pa velja priznati, da je konzervna industrija v Kolumbiji dobro razvita in da v skupini teh proizvodov ne manjka takorekoč ničesar. Kosilo si privoščimo na kamionu, saj želimo čimprej priti v San Gil. Žal nam to ne uspeva najbolje in se šele, ko že skorajda obupamo, pred nami začena jazati luči tega mesteca, ki bo v naslednjih dneh naš dom.

San Gil je od Bogote oddaljen več kot 300 km. Sodi med razvi-

ta mesta, saj leži ob glavni poti med Bogoto in obalo Karibskega morja. Tokrat nam ni potrebno postavljati tabora, saj se namestimo v prostorih kompanije. Še posebno pa smo veseli, da nam teden dni ne bo potrebno skrbeti za hrano. Abonirajo nas v svoji kuhinji in resnici na ljubo moramo reči, da smo ves čas jedli kot bogovi.

DARKO NARAGLAV (dalje)

KRATKE ŠPORTNE VESTI

Odbojkarji Partizana Šempeter so v nadaljevanju tekmovanja v slovenski odbojarski ligi gostovali v Brezovici in srečanje dobili 3:1. Na lestvici so na petem mestu s 14 točkami.

Na 2. memorialnem smučarskem teku „Rudi Planinšek“ je na dobro pripravljene progi liboškega smučišča, v organizaciji TVD Partizana Libojev, nastopilo 39 tekmovalcev. Zmagovalci — pionirji: Franjo Baloh; pionirke: Bojana Grm; mladinci: Sergej Kalafatič; člani: Marjan Filipčič; st. člani: Dolfe Naraks; veterani: Boris Lončar; članice: Anica Reberšek. Memorialni tek — 10 km — mladinci: Jože Smithofer, člani Rudi Kollander, st. člani: Janko Veligovšek; veterani: Lenko Čilenšek.

SK Oljka iz Andraža je na 30-metrski skalalnici v Založah pri Polzeli pripravil občinsko prvenstvo v smučarskih skokih za vse kategorije. Zmagovalci — cicibani: C. Podkrižnik, pionirji: B. Oblak; pionirji: A. Ažman, st. pionirji: Mogel; mladinci: Jager (vsi Braslovče); člani: Tanjšek (Oljka-Andraž). V meddruštveni tekmi pa je ekipno pokal krajevne skupnosti Andraž osvojila ekipa Braslovče-Andraž (769 točk), sledi Lopata pri Celju (504,5), Fram (395,5 točke) itd.

Partizan Polzela je pripravil tekmovanje v veleslalomu. Nastopilo je 64 tekmovalcev. Zmagovalci — ml. pionirji: Andrej Pur; st. pionirji: Tomaž Sever; pionirke: Nataša Zmrzljak; mladinci: Robi Vagšle; člani: Franc Svatin; članice: Jožica Svatin; st. člani: Dori Podlesnik; in pri veteranih: Mišo Marovt.

Na Polzeli je bil četrtfinalni turnir pionirskega košarskega festivala za pokal Žumi. Pri pionirjih in pionirkah se je ekipa z imenom Savinja (najboljši igralci iz občine) uvrstila na polfinalni turnir. Zbral: T. TAVČAR

JAMARSTVO

NOVO VODSTVO

Tako kot številna društva in organizacije so tudi prebolski jamarji v minulem mesecu na občnem zboru pregledali rezultate svojega dela v minulem obdobju. Z vsem so bili več kot zadovoljni, saj so izpeljali vrsto aktivnosti, ki jih uvrščajo med najuspešnejše jamske organizacije v državi. Program dela, ki so ga sprejeli, pa kaže na to, da njihova aktivnost ne bo nič manjša v tem in naslednjem letu in se zatorej lahko nadejamo novih rezultatov in podvigov. K temu pa bo prav gotovo prispevalo tudi novo vodstvo, ki ga sestavljajo tudi mladi kadri. Po večletnem izredno uspešnem predsedovanju Darka Naraglava je krmilo kluba prevzel Silvo Ramšak, ki že polnih deset let posveča ves svoj prosti čas razvoju in napredku jamarstva in je eden izmed stebrov jamskega kluba. Torej se ni bati, da bi ta dejavnost v kraju pod Zvajgo usahnila, ampak bo z novimi, mladimi kadri prinašala novo vsebino. —OV—

CVETLIČARNA JOŽICA OGRAJENŠEK, BRASLOVČE 25

sporoča, da je začela z obratovanjem v središču Braslovč. *Cvetličarske storitve nudi vsak dan od 8.00 do 16.00, ob sobotah do 12.00 in ob nedeljah od 7.30 do 10.30.

Se priporoča za obisk

OPRAVIČILO

V prejšnji številki Savinjskega občana smo pomotoma namesto FRANCA KRAŠOVKA zapisali Franc Košir, namesto PAVLE CULKA pa Pavla Čuk. Svojem obeh se za neljubo napako iskreno opravičujemo in prosimo za razumevanje. Uredništvo

DVOJE ŠAHOVSKIH TEKMOVANJ

Občinska zveza Društev prijateljev mladine Žalec je pripravila občinsko prvenstvo v šahu za mlajše in starejše pionirke in pionirje. Strokovno je tekmovanje izpeljal šahovski klub Savinjan iz Šempetra, občinski prvaki so postali pri mlajših pionirkah Svetlana

Spasič iz OS Šempeter, pri mlajših pionirjih Matjaž Neidorfer iz OS Petrovče, pri starejših pionirjih Aleš Masnec iz OS Polzela in pri starejših pionirkah Anita Lesjak iz OS Šempeter. Nastopilo je 46 mladih šahistov.

Pred tem pa je zveza DPM Žalec

pripravila regijsko ekipno tekmovanje v šahu za mlajše in starejše pionirje in pionirke. Nastopilo jih je kar 130 iz osmih obč. Iz naše občine se tokrat niso najbolje uvrstili.

T. TAVČAR

NOVI VETER NA ŠPORTNO-REKREACIJSKEM PODROČJU

Vse kaže, da bo na področju športno-rekreativne dejavnosti delavcev TT Prebold zapihal nov veter, ki bo razpihal nekajletno pasivnost na tem področju. V isti sapi pa je potrebno dodati, da so se posamezniki v okviru sindikalnih športnih iger in drugih priložnostih večkrat izkazali in se ta pasivnost bolj nanaša na množičnost.

Da bi presekali ta gordijski voz, so na letni konferenci OO sindikata TT Prebold sklenili, da ustanovijo na ravni delovne organizacije komisijo za šport in rekreacijo. Sklep o tem je že realiziran in komisijo sestavlja 12 članov in članic, ki sodijo med najprizadenejše športnike in športne delavce v kolektivu. Njihova naloga je dvigniti športno-rekreativno dejavnost na čimvišjo raven, predvsem pa motivirati člane kolektiva za množično telesnokulturno aktivnost. V zvezi s tem je pripravljen program dela, ki vsebuje vrsto akcij, ki naj bi jih organizirala in izvajala komisija, da bi dosegla željene cilje. Poleg sindikalnih športnih iger, v katerih bi sodelovali v vseh športnih panogah, bodo sodelovali na Tekstilihah, organizirali bodo medobratne športne igre, športna srečanja z dislociranimi obrati, tečaje za tenis, raznovrstne turnirje in še kaj. Skratka: obeta se bogata aktivnost. Pri vsem tem pa računajo na podporo vodilnih in vodstvenih delavcev ter podporo celotnega kolektiva. V svojem programu pa so predvideli za najprizadenejše športnike in športnice ogled kakšne večje športne prireditve. Nagradili so tudi minulo delo in tako popeljali svoje članstvo na ogled svetovnega prvenstva v smučskih poletih v Planicih.

TOZD LESNI OBRATI GOMILSKO PODELJUJE

ŠTIPENDIJE

ZA POKLICE

MIZAR-LESAR

SOLA V LJUBLJANI

TESAR-OBDELOVALEC LESA

SOLA V CELJU

Delovna organizacija GIP INGRAD CELJE podeljuje za šolsko leto 1985/86 več

za naslednje poklice:

GRADBINEC — zidar, tesar, železokrivec in cementnar
MIZAR
SLIKOPLESKAR
STAVBNI KLEPAR
STAVBNI KLJUČAVNIČAR
MONTER VENTILACIJSKIH NAPRAV
MONTER OGREVALNIH NAPRAV
ELEKTROINSTALATER

Podeljujemo tudi štipendije za skrajšane programe.

Vlogo za štipendijo je treba poslati na naslov: GIP INGRAD CELJE, Služba za izobraževanje, Lava 7, 63000 CELJE.

Sprejeli bomo tudi več učencev, ki ne bodo nadaljevali šolanja, in jim bomo nudili možnost usposabljanja za grč binice, s čimer bodo pridobili interno kvalifikacijo.

Izletnik Gelje

TOZD TURISTIČNA AGENCIJA Poslovalnica ŽALEC

Cenjenim strankam sporočamo, da imamo v prodaji naslednje programe:

- ROMANTIKA OB JADRANSKI OBALI
- ZA PRVOMAJSKE PRAZNIKE PO DOMOVINI IN TUJINI
- POTOVANJA V TUJINO: München, Budimpešta, Benetke, Bratislava, San Marino, Grčija ...

Organiziramo tudi obisk prireditev v CANKARJEVEM DOMU za zaključne skupine, ekskurzije, sprejemamo pa tudi naročila za avtobusne prevoze. Poleg tega nudimo vse vrste programov ostalih agencij, avio vozovnice za domači in mednarodni promet, železniške vozovnice in vozovnice za spalnike.

Se priporoča
Vaša agencija:
IZLETNIK ŽALEC

V SPOMIN

Pavletu Dolarju iz Miklavža

Dne 3. marca 1985 so minila štiri leta, odkar si odšel od doma brez besed in brez slovesa. Nihče ni slutil, da se ne boš več vrnil. Kruta usoda te je iztrgala iz naše sredine. Globoke rane, vsekane v srce, se ne bodo več zacelile. A ostal je spomin nate, ljubi Pavle, in solze, ki te žal ne prebude. V naših srcih boš vedno živ.

Žaluoja: mama in ostali

ZAHVALA

Albina Laznika

Ob boleči izgubi našega ljubega moža, očeta, dedka, brata, strica, tasta in svaka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, ki so bili z nami v najtežjih trenutkih, nam pomagali, darovali cvetje in vence in ga tako številčno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Rijavcu in dr. Zupanu za vso skrb med boleznijo.

Iskrena hvala DPO Griže, GD Griže in Zabukovica, njegovim stanovskim tovarišem — rudarjem — za lepo slovo. Hvala govornikom za ganljive besede slovesa, godbi Zabukovica, pevcem in vsem, ki ste nam na kakršenkoli način izrekli sožalje.

Zabukovica, Griže, Žalec, Brezno, T. Velenje, Štore, Hrastnik
Vsi njegovi.

DA NE POZABIMO

Spomini in dokumenti o zgodovini sindikatov

Ob 35-letnici povojnega delovanja sindikata je odbor za tradicije delavskega gibanja pri Občinskem svetu ZSS Žalec pričel zbirati gradiva, ki pričajo o zgodovini te organizacije. Tako so med drugim poslali nekaterim sindikalnim delavcem anketo, na katero so dobili že vrsto zanimivih podatkov. Ker pa je o delu sindikatov premalo zapisanega, odbor prosi vse, ki jim je poznano povojno delo sindikata, da spomine napišejo ali pa jih ustno posredujejo Občinskemu svetu. Vsak podatek je za zbiralca seveda dragocen. Mi pa bomo v tej in naslednjih številkah objavili posamezne zanimive dohodke. Odbor ugotavlja, da je najmanj napisanega v obdobju do leta 1956.

Prvega junija 1956 je bil ustanovljen Občinski sindikalni svet Žalec, poprej pa so v občini delovali krajevni sindikalni sveti, ki so bili vezani na Okrajni sindikalni svet Celje in okolica. Delo teh svetov je malo znano. V tem obdobju so delovali tudi strokovni sindikati, sindikalne podružnice pa so bile vezane na vodstva strokovnih sindikatov na okraju Celje in okolica.

Odbor je pripravil razgovor z nekaterimi nosilci sindikalnega dela v občini, iz njihovega pripovedovanja pa smo zapisali naslednje spomine:

Tov. Kotar je razgrnil spomine na začetek sindikalnih športnih iger, ki imajo bogato tradicijo, saj so prve igre organizirali že sredi šestdesetih let. Spominja se zaključka iger s podelitvijo pokala Stanku Skoku, predstavniku šahistov. Spominja pa se tudi prvih povojnih let, ko so na pobudo sindikata Rudnika Liboje ustanovili mladinske delovne številke. Ob nedeljah so tedaj organizirali proizvodno tekmovanje in so za tiste čase dosegali pomembne rezultate. Leta 1948 je mladinska številka dosegla dnevno proizvodnjo 32 ton premoga na mladince in je tako preseгла dotedanji rekord Ruskega rudarja Stahanova.

Jože Pihl je pripovedoval kako so ustanovili prvo počitniško skupnost v Sloveniji. V času njegovega mandata (1959—1962) so razvili 24 sindikalnih praporov, med njimi tudi prapor Občinskega sindikalnega sveta Žalec, ki ga je razvil Roman Albreht, sprejel pa Martin Vučer. Prav tako se spominja potrjevanja raznih pravilnikov delovnih organizacij, ki jih je moral pregledati in potrditi Občinski sindikalni svet.

Vlado Gorišek, ki je bil predsednik Občinskega sveta v obdobju 1962 do 1964 je zapisal: „Delo sindikatov smo usmerjali predvsem v razreševanje družbeno-ekonomske problematike. V ospredju so bila vprašanja produktivnosti in osebnih dohodkov. Nismo pa izgubljali časa s športom in ozimnico.“

Ivo Robič je zapisal: „Udarniško sem delal v rudniku Laško, sodeloval sem pri mobilizaciji delovne sile, vpisu ljudskega posojila, delal pa sem tudi v kamnolomu.“

Nasploh je v povojnih letih bilo ogromno udarniškega dela predvsem pa velike pripravljenosti ljudi, ki jo danes vse preveč pogrešamo.

fj

LB—Splošna banka Celje

Še premalo izkoriščena agencija

Pred slabim letom dni so delavci Ljubljanske banke odprli agencijo v Hmezadovi blagovnici v Žalcu. Leto dni poslovanja pa je prekratka doba, da bi ljudje sprejeli ponujeno novost.

Za agencijo namreč sami delavci Ljubljanske banke ugotavljajo, da je le-ta za kupce sicer lepa in dobrodošla pridobitev, saj imajo ob nakupih denar takoj pri roki, vendar pa še zdaleč niso izkoristili vseh njenih možnosti.

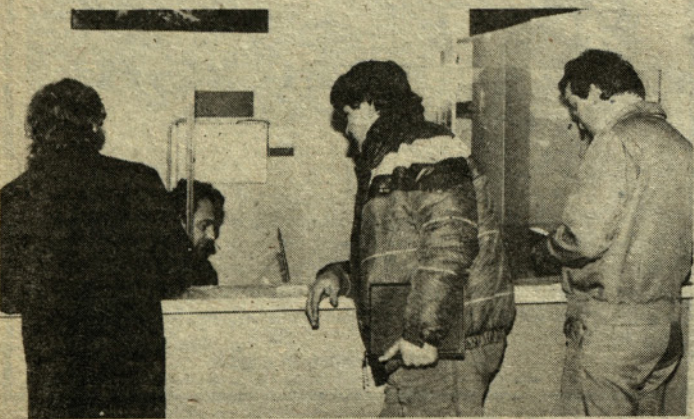
Agencija Ljubljanske banke v Hmezadovi blagovnici v Žalcu je namreč namenjena vsem občanom, še posebej pa obrtnikom. Poleg vseh običajnih poslov odobravajo v tej agenciji tudi vse vrste kreditov po pravilih banke: kreditirajo kmetijstvo, obrt in občane ter odobra-

vajo vse vrste potrošniških posojil. Posebnost te agencije pa so na kazila iz deviznih hranilnih vlog za konsignacijo. Poleg te agencije opravljajo plačila za konsignacijo v žalski občini je še v enoti Ljubljanske banke v Žalcu.

Svoje usloge so želeli tamkaj zaposleni ponuditi tudi upokojencem, predvsem zaradi lažjega dostopa, saj se jim v blagovnici ni treba vzpenjati po stopnicah.

Delavci Ljubljanske banke so prepričani, da bo agencija v blagovnici v naslednjih letih vendarle zaživela. Predvsem pa si želijo, da bi dobili na razpolago vsaj še en manjši prostor, kjer bi strankam lahko nemoteno predstavili vse možnosti in ugodnosti poslovanja, ki jih ponujajo v tej agenciji.

EPP

Število strank je zadovoljivo, toda zmogljivosti agencije Ljubljanske banke v Hmezadovi blagovnici so še premalo izkoriščene

DRUGO SREČANJE GOSTINSKIH DELAVCEV

„Boljša ponudba, prijaznejša beseda, lepše urejeni lokali — skratka: večja kakovost to je bistvo našega letošnjega dela.“ Tako je dejal direktor delovne organizacije Gostinstvo-turizem Miloš Frankovič udeležencem drugega srečanja Hmezadovih gostinskih in turističnih delavcev. Prireditelj je bila tokrat v Hmezadovi dvorani v Žalcu na prvi marčevski dan.

Miloš Frankovič je pretežni del svojega govora namenil predvsem lanskoletnemu delu in letošnjim načrtom, nakupu hotela Golding-Rubin, ob koncu pa nanizal še nekaj težav, s katerimi se Hmezadovi gostinski delavci največkrat ubadajo; to so zlasti zastareli in slabo opremljeni lokali ter premajhno število strokovnih in dobrih gostinskih delavcev.

Po direktorjevih uvodnih besedah so gostinci, med njimi pa tudi gostje iz gostinskega podjetja Župa iz Kruševca ter Brodogradilišta iz Splita, spremljali kulturni program. Nekaj programa so pripravili gostinci sami, poleg njih pa so nastopili tudi pevci Savinjskega okteta.

Na koncu prireditve je direktor sestavljene organizacije Hmezad Vlado Gorišek podelil še priznanje in plakete delavcem za dolgoletno sodelovanje. Za desetletno delo so jih prejeli: Jožica Jeram, Janja Sofrenič, Zdenka Koklič in Anica Ropotar. Za dvajsetletno delo: Anđela Kuserbanj, Zvonka Dobnik, Marija Selič, Jožefa Razboršek in Erika Potočan. Štefka Pevec pa je dobila priznanje za tridesetletno delo.

Irena Jelen

Tekmovanje v orientaciji

Planinsko društvo Polzela je organiziralo tekmovanje v orientaciji, ki se ga je udeležilo 18 pionirskih, 5 mladinskih in 3 članske ekipe. Pri pionirjih je bila prva ekipa Žalca pred Šempetrom in Polzelo. Ekipa PD Zabukovica je zmagala pri mladincih pred Polzelo in Žalcem. Pri članih pa je zmagala ekipa Šempetra pred Zabukovico in Žalcem.

GASILSKO DRUŠTVO DREŠINJA VAS IŠČE HIŠNIKA

za opravljanje hišniških del v gasilskem domu Drešinja vas. Za protiuslugo nudimo dvosobno stanovanje. Pisne prijave pošljite na naslov Gasilsko društvo Drešinja vas do 22. aprila 1985.

Kozerija

Zaplankana zadruga

O stanovanjski zadrugi Sončni hrib zadnji čas krožijo čudne zgodbe. Potlej, ko je na Sončnem hribu zrasel grozd novih stanovanjskih objektov s prizidki in asfaltnimi stezicami, so se člani stanovanjske zadruge obdali z visoko ograjo, skratka, zaplankali so se, da bi uživali svoj mir.

Sedaj pa so se pojavili nekakšni novi interesi. Vsiljivci stegujejo vratove čez plot in prosijo, da bi jih sprejeli v stanovanjsko zadrugo, ker bi pač tudi oni želeli imeti lastno streho nad glavo. Bilo bi človeško razumljivo, da bi jim stanovanjska zadruga odškrnila vrata in jim tako omogočila, da bi se v doglednem času dokopali do svoje hišice.

„Ne moremo sprejeti novih članov, ker nimamo še urejenih zadev s stanovanjsko skupnostjo in sploh — počakajte!“ so jim rekli preko plotu.

No, interesi niso nasedli takim iz trte izvitim odgovorom. Odlčili so se, da bodo potrkali še na druga vrata glede članstva v stanovanjski zadrugi. Zdrav razum jim je rekel, da se za odgovorom skrivajo sebični interesi izvoljencev na Sončnem hribu, ki kreditov niso pripravljeno deliti z novimi člani. Čeprav že stojijo strehe na novih hišah, bi še radi pozidali to in ono

za to pa potrebujejo kredit, ki bi jim sicer s prirastkom novih članov skopnel.

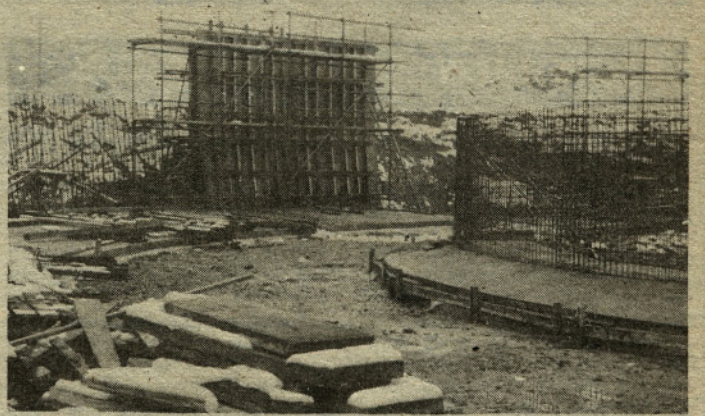
Zato so v svoji modrosti glavo potisnili v pesek, češ, mi imamo nove hiše, vi pa — kakor znate. Sicer pa tako mislijo tudi člani sosednje stanovanjske zadruge Mačkoni. Ti imajo vsega 11 članov — graditev stanovanjskih hiš, parcel pa je na voljo 54 pa teh 11 izvoljencev kljub temu ni pripravljeno sprejeti novih članov v zadrugo. Se pomislilo ne, da je družba vložila sredstva za stavbeno ureditev zemljišč za vse zadrugne interese, ne pa zgolj za peščico izvoljencev. Takšno ravnanje je kot v posmeh statutu, v katerem stoji črno na belem, da se v stanovanjsko zadrugo lahko vključi vsak občan, ki je sprejel ustanovitveni akt in gradi v zazidalnem okolju ter plačuje članarino. Za stanovanjsko zadrugo Sončni hrib pa še to, da še vedno nima pravega vodstva, saj vse posle že skozi več mandatov opravilja vršilec dolžnosti upravnika.

Sedaj gre za to, ali bodo ljudje, v omenjenih stanovanjskih zadrugah kot noji še naprej tiščali glave v pesku ali pa bodo podrli plotove in novim članom na široko odprli vrata...

Vrtavka

FOTOKRONIKA

Prva faza osrednje čistilne naprave za odplake v Kasazah poteka skladno s terminskim planom. Izvajalca del Gradis in Nivo Celje zagotavlja, da bo čistilna naprava začela obratovati že jeseni. V teku je tudi izgradnja glavnega kanalizacijskega zbiralnika Kasaze-Žalec. Zavedajoč se, da je varstvo podtalnice in skrb za čisto okolje življenjskega pomena, zato tej dejavnosti namenimo tudi velik del sredstev.

-jk

Ekipa Manchestra iz Žalca je osvojila odlično drugo mesto v malem nogometu v Sloveniji in bo igrala na državnem prvenstvu. Poleg športnega uspeha so si prislužili čestitke za organizacijo finalnega turnirja. Čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo. Na posnetku ekipa Manchestra Gregor Čulk, Jelko Pesjak, Srečko Haladea, Janez Lokan, Marjan Haladea, Jože Šalej, Dani Kotnik, Bojan Vogler, Andrej Vengust, Grega Jošt, Aleksander Šarlah, Ivan Mavrek in Ciril Naprudnik.

T. T.

Pod pokroviteljstvom Poslovne skupnosti Hmezad-Merx sta Novi tednik in Radio Celje pripravila že trinajsti avodnevni izlet na morje za sto kmečkih žena. Pot jih je vodila iz Celja preko Lipice do Portoroža, od tu pa do Rovinja in Pule. Za tiste, ki so bile prvič na morju je bilo največje doživetje slano morje. Izleta se je udeležilo tudi petnajst kmečkih žena iz žalske občine, ki smo jih ujeli tudi v objektiv.

T. T.

Tretjo soboto v marcu so v tovarni nogavic na Poizeti delali za izgradnjo nove šivalnice. Na ta dan so tudi delavci skupnih služb delali v proizvodnji in sicer na pakiranju nogavic (na sliki). S tem so k sredstvom za izgradnjo šivalnice primaknili 3 milijone dinarjev.

T. TAVČAR

VAŠ OSKRBOVALEC

Hmezad

10 let AGRINA

TOZD VELEPRODAJA, trgovina na debelo:

DE KMETIJSKA MEHANIZACIJA
DE REZERVNI DELI KM
DE GRADBENI MATERIAL
DE REPROINVESTICIJSKI MATERIAL
DE BARVE, LAKI
DE CIVILNA IN OSEBNA ZAŠČITA
DE KMETIJSKI PRIDELKI
DE ŽITARICE
DE NOVI SAD

TOZD MALOPRODAJA, trgovina na drobno:

DE BLAGOVNICA z izdelki kmetijske mehanizacije, rezervnih delov za KM in avtomobilni material, gradbeni material, elektro in vodoinstalaški material, barve, tapete, vijaki, orodje in agrokemija

DE TRŽNICA ŽALEC

TOZD TRANSPORT, Vrbje, Žalec:

tovorni prevoz blaga v cestnem prometu in organizacija prevozov
Poslovalnice: Vrbje—Žalec, Sežana, Beograd, Novi sad

TOZD SADEKS:

odkup, predelava in dodelava zdravilnih zelišč, gozdnih sadežev, sadja in mehužkev

DE ŽALEC — NOVO CELJE

DE MARKOVCI: odkupne postaje PRIJEDOR, SANSKI MOST, ILIDA, DOBOJ, MATJEVIČI

TOK MEGA — temeljna organizacija kooperantov:

program kmetijske mehanizacije, gradbene operativne, storitveni in drobno kovinski program

DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE